

"Kanadai Magyar Ujság"
 az "KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL"
 Kanada és az Angol Birodalom legjelentősebb, szociális magyar lapja, amely mindenkor érdeklődőket meg fog szolgálni. A kanadai polgárokat megilleti joguk, hogy ismerjék a világ minden részét. Egy évi \$3.00. Az Oltványok és kifizetés egy évi \$4.00.
 Szerkesztőség és kiadóhatalom: 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man.

BRANTFORD BRIDGEWATER
 CALEDONIA CHIPPAWA
 CROWLAND FORD CITY
 FORT ERIE FORT WILLIAM
 GALT GUELPH
 HAMILTON KITCHENER
 MONTREAL NEW WATERFORD
 NIAGARA FALLS OTTAWA
 PORT COLBORNE PORT ROBINSON
 QUEBEC ST. CATHARINES
 SPRING HILLS SUREBURY
 SYDNEY WELLSAND
 WINDSOR

Kelet- és Nyugat

Kanadai Magyar Ujság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

ALDINA BEEVEAR
 CANA CALGARY
 COALHURST EDMONTON
 ESTEVAN HALEMOK
 KAPOVAR LETHBIDGE
 NORWELLY OTTHON
 PLUNKETT RAYMOND
 REGINA SASKATOON
 SAKONWILL SOKHALCOM
 ST. LASZLO SZERKELYFOLD
 SUMAS TABER
 VANCOUVER WAKAW
 WEYBURN WHITEWOOD
 YORKTON

"Canadian Hungarian News"
 Combined with the "CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL"
 An Independent Weekly
 Published in the Magyar Language, Circulating in all the Provinces of the Dominion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire.
 Editorial Offices and Printing Plant
 375 Hargrave St., WINNIPEG, Man.
 Yearly Subscription \$3.00 to Foreign Countries \$4.00

VOL. VIII EVFOLYAM

375 HARGRAVE ST. WINNIPEG, MANITOBA. 1931 JANUAR 1. CSÜTÖRTÖK

No. 1 SZAM

A PROPHET OF THE AGE

MECHANICAL ACHIEVEMENTS OF THE TWENTIETH CENTURY WERE PREDICTED BY MAURUS JOKAI SIXTY YEARS AGO — MOST FAMOUS OF HUNGARIAN CLASSICAL NOVELISTS DEALT WITH THE TIME OF AIRPLANES AND ZEPPELINS

Reprinted from "The New Canadian" the English Magazine of German, Ukrainian, Polish and Croatian Nationalities in Canada.
 There is no doubt, that Maurus Jokai was one of the most popular writers in the time of our grandfathers. Born in 1825 in the Magyar city of Komarom, he lived through the stormiest decades of Hungarian history. He was but 23 years old, when, as a leader of the youth in Budapest he dared to proclaim the freedom of the press on March 15, 1848, which really started the struggle for freedom against Austrian oppression.

work, surpassing even Jules Verne. Jokai pictures the life of Hungary in the second part of the twentieth century. In this volume he describes the danger threatening the civilization of the white man, the awakening of Asia, the mysterious land of the yellow races, its insidious penetration through the Russian ally into the very heart of Europe, and, lastly, barbaric hordes again overflowing the countries of Christian culture.

Jokai leads the reader through pages of most striking descriptions of modern warfare in "The Novel of the Next Century". As H. G. Wells in his "A Dream of Armageddon" prophesied the World War ten years before it broke out, Jokai saw exactly one hundred years ahead. And why should we not believe in this prophet of the age of our grandfathers? The Great War brought many surprises, which prove, that Jokai's dream of super-powered airplanes, huge dirigibles and terrible methods of destruction are no more of the past.

ISMÉT ARANYRA BUKKANTAK ÉSZAKONTARIÓBAN

Sudburytól mintegy 70 mérföldre gazdag aranyérre akadt két testvér, George és Jack Atkins, akik már hosszú évek óta laknak a vidéken és meglehetősen tapasztalatlanok szert az aranykeresés terén. A megvizsgálás céljából magukkal hozott ércminták gazdag aranytartalmát bizonyították.

FORRONGAS BURMÁBAN

Az Indiával határos Burmában karácsonyra kellemetlen meglepetés érte az angolokat. Rangootól keleti irányban ugyanis Tharawaddy kerületben valóságos forradalom tört ki. Az általános rablás és fosztogatás meggátolására kirendelték a hadsereget is, miután a rendőrség nem tudta visszavonulásra bírni a feldühödött benszülottek.

Mire a katonai segítség megérkezett, már öt rendőr életét vesztette, huszat pedig kórházba szállítottak. Végül is a gyalogos, lovas és gépfegyveres csapatok az őserdőkbe való hátrálásra kényszerítették a rablóbandákat és biztosították a szorongatott lakosság életét.

MAGYAR SIKER TEXASBAN

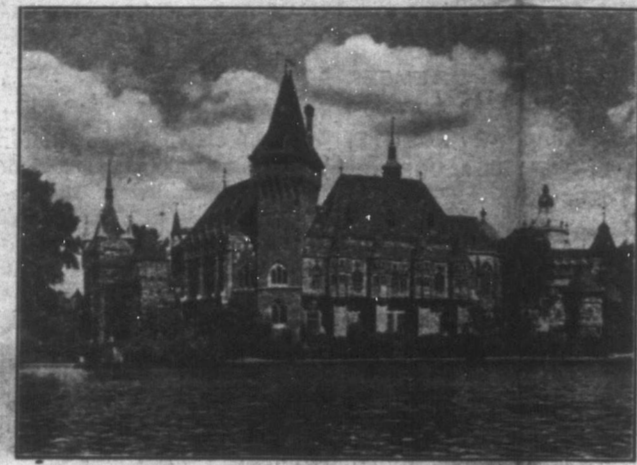
Még az amerikai homoksvájak hazájában, Texasban is magyar sikerről számolnak be a lapok. A San Antonio városában megtartott évi kiállítás alkalmával ugyanis óriási feltűnést keltenek egy magyar ferencesrendi szerzetes, Páter Kocsis Imre művészi faragványai. Még a kanadai újságok is átvették a hírt, mely szerint különösen egy remekbe készült diszhintó és egy vitorlás hajó nyerte meg az ezreket menő közönség tetszését. Ugyanakkor megjegyzik, hogy a magyar ferences páter érdemei elismerésül a kiállítás elnökevé választották.

MUTASSA MEG ALLANDÓAN ANGOL CIKKEINKET ISMERŐSEINEK

TO REPRESENT HUNGARY IN CHICAGO

CASTLE VAJDAHUNYAD, home of John Hunyadi, greatest of military geniuses in the XVth century, reproduced in the Hungarian capital and giving home to one of the finest agricultural museums in the world. It is a splendid example of early Transylvanian architecture, which is to be copied in Chicago for the Hungarian exhibition in the 1932 World Fair.

It will be appropriate to remark here, that the noon bells of Christian churches ring all over the world since Hunyadi's splendid victories over superior Turkish armies. Modern civilization, however, has forgotten about the services of the Hungarians and has given the Castle of the Hunyadi's to the Rumanians in the so-called "Peace Treaties."

Vajdahunyad várának hű mása: a budapesti Mezőgazdasági Múzeum. Legutóbbi értesülésünk szerint ennek a magaslatos remekműnek Chicagóban való felépítésével képviselteté magát Magyarország az 1932-es világiállításon.

SZIGETI KANADÁBAN

A világ egy ismert hangversenydobogóra a "New York Philharmonic Orchestra" kétszáz tagu zenekara kíséretével. Az ő Szigetért valóságos vetélkedés indult meg az Egyesült Államok legnagyobb városai között, ahol ezek és ezek akaratosság. Hubay, a nagy tanító-mester pedig valóságos új korszakot nyitott a hegedűjátás történetében. Az ő iskolájából kerültek ki a mai magyar hegedűművészek legjelesebbjei, elsősorban az évek óta Londonban tartózkodó Szigeti József.

A "Kanadai Magyar Ujság" megemlékezett már ennek a nagy magyar művészek üstöskéjéről pályafutásáról, mely nemcsak az angolszász világot, hanem még a magyarok iránt különös elfogultsággal nem választható franciákat is annyira lenyűgözte, hogy legutóbb a francia köztársaság elnöke a becsületrendet tüzte kiváló honfitársunk mellé.

Szigeti József jelenleg amerikai hangversenykörútra sorozatos diadalünnepeket jelentett a magyar muzsika számára. A hegedű nagy magyar megszólaltatója október 19.-én lépett színpadra.

TENGERALATTJARÓVAL SZÁLLITJAK A BUZÁT CHURCHILLBŐL?

WILKINS ÉSZAKSARKI FELFEDEZŐ NAGY JÖVŐT JÓSL KANADA LEGÉSZAKIBB KIKŐTJÉNEK — LEHETSÉGES-E KERESZTÜLVINNI A MESEZERŐ TERVET? — NYILAKOZNAK A KANADAI SZAKÉRTŐK

Nem egy esetben emlékezett meg a "Kanadai Magyar Ujság" azokról a nehézségekről, amelyek egy Churchill kikötő építése és üzemeltetése, mint a Hudson-öböl vízen keresztül való gabonaszállítás elő tornyosulnak. Mig ugyanis különösen a nyugatkanadai gazdasági helyzetet követeli a kikötő üzembehelyezését, még ma, a munkálatok előrehaladt állapotai ellenére is akadnak számszám, akik nem látják be a Hudson Bay vonal használatosságát. Az egész terv legnagyobb kerékkötője ugyanis a sajátságos tény, hogy míg a Hudson-öböl vize sós, akácska a tengeré, nagyrészt mégis befagy a jég vastagsága éppen a kikötők és szorosok tájékán legalább tíz láb mélységet ér el. Ha tehát kifizetővé akarják tenni az óriási költséggel megépített kikötőt, úgy ószel állnak a munkálatok előrehaladt állapotai ellenére is akadnak számszám, akik nem látják be a Hudson Bay vonal használatosságát.

mány pedig két centet szeretett volna bushelenként megtakarítani a farmereknek azzal, hogy a keleti és Egyesült Államokból kikötők megkerülésével egyes-nesen Churchillen keresztül irányítják az Európába szánt gabonát. Még azt is felhozták ellenérvül a terv ellenségei, hogy a buzaszállító hajók — nem lévén tömör fával kirakva, mint a Hudson Bayben közeledeképremszállító bárkák — könnyen tönkremehetnek rakományától együtt az esetleges befagyás következtében.

Minderre most egészen váratlan forrásból érkezett egy egészen újszerű hír, mely minden fantasztikus mellékeze ellenére is sokat jelenthet még Kanada és különösen a gabonatermelő farmerek számára. Sir George Hubert Wilkins világhírű északsarki felfedező ugyanis december 27.-én Newyorkban szenzációs kijelentést tett melyben megígérte, hogy a nyugatkanadai búzát alig néhány év múlva tengeralattjáró bárkákon fogják Európába szállítani a Hudson Bay jége alatt! Persze ennek az első pillantásra hihetetlennek látszó tervnek is akadtak már az első percben magasztalói és ócsárlói egyaránt, azonban tekintettel arra, hogy a kanadai magyar érdekekről is lehet szó az alábbiakban részletesen kitérünk a tárgyra.

Hubert Wilkins jövő nyáron tudvalevőleg ismét elindul az északi sarkra, még pedig miután már gyalog is, repülőgépen is hejréta már a vidéket — ezutal tengeralattjárón igyekszik megközelíteni a földgolyó felső tengelyét. A philadelphiai hajógyárban máris tartarozzák azt az amerikai tengeralattjárót, melyet a híres felfedező készített a merész vállalkozásra. Nem kevesebb, mint 2,100 mérföldet kell Wilkinsnek megtennie az északi sarkvidék jége alatt, hogy ismét felszínre érjen és éppen ezért egészen különleges berendezésre is van szükség.

Amint most bevallotta, nemcsak tudomány, hanem értékesíthető tapasztalatokat is a kár szerezni ezen az uton, melyre máris felfigyelt az egész művelt világ. Ezek közé tartozik annak a gyakorlati kérdésnek a megfigyelése, hogy vajjon használható-e a tengeralattjáró jég alatti kereskedelmi hajózárs. S miután a Hudson Bay csupán három hónapig áll nyitva a rendes felszíni hajózás szempontjából, Wilkins terve itt szorosra belekapcsolódik Kanada egyik legnagyobb és óriási fontosságúnak ígérkező problémájába.

MEGÉRTIK EGYMÁST A SZLOVÁKOK ÉS A MAGYAROK

A prágai Magyar Hírlap egyik legutóbbi számában Argy György plencői evangélikus lelkész nyilatkozatát közli: A lelkész 36 éve élt Plencőzön és ezen idő alatt sohasem merült fel a nemzetiség kérdés. Bizik abban, hogy a szlovákok és magyarok ismét a régi barátságban fognak együtt élni. Régebben a lakosok a Nagyalföldre vitték le árukat s onnan hozták pénzt, kenyeret és zsirt. Most az emberek elvesztették kenyereket, szerteszednek és a csehek által leszerelt gyárban munkát nem kapnak.

LEGUJABB HIREK

211 ELITELTNEK KEGYELMEZETT MEG Horthy Miklós kormányzó karácsony alkalmával, amint azt a United Press december 25. kábeltávirata jelenti. Ezek közül 144-en több évi börtönbüntetésre voltak itélve, míg 67 Úgye 1918 óta függőben volt. A karácsonyi megkegyelmezések híre nemcsak a foglyok és hozzátartozók, hanem az egész ország lakosága körében igen jó hatást váltott ki.

ÚJ PÁRT ALAKULT KELETKANADÁBAN, mely azt a követelést fogja előterjeszteni a képviselőházban, hogy pénzügyi szempontból teljesen függetlenítsék az Atlanti tengeri tartományokat. Különösen Nova Scotia nincs megelégedve az ottawai államkincstár intézkedéseivel és minden lehetőséget a politikai körökben nagy érdeklődést felkeltő szakadása érdekében.

IRTÓHADJÁRATOT INDITANAK a dohánycsempészek ellen. A kanadai dohánytermelők ugyanis panaszt adtak be a hatóságokhoz, mely szerint az Egyesült Államokból nagy mennyiségben csempésztett dohány teremtés kárt okoz éventé a kanadai dohánytermelésnek. Tekintettel arra, hogy hat dollár vámat számítanak az amerikai cigarettára minden ezer darabja után, a csempészek egész jó keresetre tesznek szert, mi ellen most a fiánokok megkegyelmezésével szeretnének védekezni.

VISCOUNT CECIL, Anglia egyik kimagasló államférfia karácsonykor nagy beszédben ismertette a leszerelési konferencia működését. Lord Cecil, mint angol delegátus betekinthez a Népszövetség kulisszái mögé és mint ilyen kijelenti, hogy az 1931-ik esztendő kritikus hatással lesz a világbéke kialakulására. Az igazi békét remélhetőleg meg fogja hozni az 1932-es leszerelési konferencia, melynek az lesz a hivatása, hogy leszerelje a győztes államokat is — mondotta a béke angol apostola.

FEL AKARTA ROBBANTANI A SPANYOL KIRALYT Ramon Franco pilótaórnagy, akit elfogtak a portugál határon és a spanyol kormány közbenjárására internálták. A távozási repülőutájáról híres spanyol katonaüzem egy angol újságírónak elmesélte, hogy éppen a Madrid szegény negyedében karácsonyi ajándékokat osztogató spanyol királyi párra akarta dobni bombáját, azonban a közelükben levő munkásgyermek életét sajátja és így nem hajította végre tétét.

A KANADAI ERDŐTÜZOLTÓSÁG új rendszerű repülőgépekkel felszerelve indul a minden nyáron milliókat felémasztó erdőtüzek ellen, ha a képviselőház megszavazza a költségeket. Az új gépekkel ugyazólván helyből emelkedhetnek majd fel és szállhatnak le a repülő. — Ugyanekkor brit Newguineában három motos német repülőgépet vásárolt egy bányavállalat, hogy a kitermelt aranyércet 40 perc alatt szállíthassa a kikötőbe. Ugyanazt az utat eddig 8 nap alatt tudták csak megtenni a bányászok a nagy hegyeken keresztül.

NEM TALÁLTAK MEG A CÁR CSONTJAIT, amint azt egyes híradások mult héten közölték. Maga Janin tábornok, aki állítólag Franciaországban őrizte volna a cári család felnyitott és előgetett holttestének maradványait, kijelentette, hogy ő ugyan megkapta 1920-ban Jekaterinburgból a csontokat tartalmazó urnákat, azonban Nikolajevics nagyherceg kérdésre átadta az olaszországi orosz követnek, akinek kezén valahogy eltűntek az ereklyék.

A MEGELHETÉSI KÖLTSÉGEK CSOKKENTÉSÉT, alacsonyabb vasuti fuvardíjakat, a gazdasági gépek árának leszállítását kérték illeték Nyugat-kanada farmerel, amint azt a United Framers of Canada vezetői kijelentették. Hacsak az ottawai kormány nem hajlandó méltányolni a farmerek kéréseit, a három prérítartomány gabonatermelői állítják mindent a fog-nak követni, hogy Nyugatkanadát függetlenítsék az ottawai kormány fenntartása alól.

MÉG EL SEM MENT WILLINGDON KORMÁNYZÓ Kanadából, hogy itvegye indiai alkirályi tisztét, a találgatásoknak egész sora jelenik meg naponta a lapokban a kinevezendő kanadai fő kormányzó személyére vonatkozólag. Legujabban a Duke of York személyét hozták forgalomba ezzel kapcsolatban. Az angol király második fiáról már azt is írták a lapok, hogy magyar király lesz — így tehát még nem kell a kanadai kinevezést sem egészen biztosra venni.

"LIEUTENANT-GOVERNOR" WATSON KIRKCONNELL csillag tén-tették ki lapunk országos híri angol munkatársát, akit most választották meg egyhangúlag az ontáriói és manitobai egyetemi hallgatók parlamentjének elnökül. Prof. Kirkconnell, aki különben a kanadai "League of Nations Society" vezértitkára is egyuttal, hatalmas beszéddel nyitotta meg a diákrparlamentet, melyben a világbéke szükségességét hangsúlyozta. Hogy mennyire magyarbarát elnöke lett a jövőendő kanadai vezetemberek gyűlése-nek, azt olvasóink Prof. Watson Kirkconnell 3.-ik oldalán közölt vereséből is láthatják.

\$20,000 JUTALMAT KÖVETELNEK AZ INDIÁNOK, akik megtalálták Cannon és Lizotte repülőik holttestét Quebec tartomány északi őserenyegében. A helyszínre a sző szoros értelmében kiszállt expedíció tagjai teljesen tanácstalanul állanak a furcsa esetben, miután a halátlukat lelt pilóták hozzátartozói még ezer dollárt sem tudnak előteremteni, viszont az indiánok nem árulják el a szerencsétlenség helyét, hacsak kézhöz nem kapják a huszezer dollárt.

SZÁZ HALÁSZ KERULT SZEMBE A HALÁLLAL, amikor az Erie tavon megrepedt a jég és mielőtt a halászek partra menekülhettek volna, a hatalmas jégtáblát már messze elragadta az ár. A kétségbeesett emberek kiáltásait meghallva, a parton levők csónakokkal mentették ki a megfulladóra ítélteteket s alig hogy az utolsókat is biztonságba helyezték, az uszó jégsziget óriási robajjal tört darabokra a jégtorlaszokon.

EGYMÁSUTAN HALNAK MEG A HÁBORÚ VERENGÉSEIERT felelős államférfiak és tábornokok. Mig a mult héten az oláhok rágalomhadjárattal meghurcolt ismert politikusát Bratianu Vintillát helyezték örök nyugalomra, a lapzárta korvett értesüléseink szerint Joffre József francia generális vívdók a halállal! A híres hadserégtábornoknak, aki most január 12-én lenne 79 éves, értágulásból kifolyólag vérmérgézet kapott és jobb lábától le kellett vágni.

LEÉGTT KANADA EGYIK LEGNAGYOBB TEMPLOMA, az ottawai Szt. József katolikus székesegyház, melyet 1893-ban építettek az angol oblitus atyák. Mult szombaton istentisztelet alkalmával a betlehemi jászol előtt ájtatoskodó kislú véletlenül feldöntött egy gyertyagyárat, mire szinte pillanatok alatt lángborult a templom tafaragdos belső berendezése. Bár a tűzoltók mindent elkövettek, a 150 láb magas mennékóronnyal együtt minden a tűz martaléka lett. Ceupán a szentséget sikerült az önfeláldozó barátoknak megmenteniük. A kár félmillió dollárra rúg.

TIZMILLIÓ BUSHEL KANADAI BUZÁT VÁSÁROL KINA, amint beavattott helyen értesülünk. A kanadai gabonafőbizáleg az mindenesetre é-gészeséges érvágás lesz, noha egyáltalában nem oldja meg a helyzetet. Állít-lóság remény van arra, hogy a tartományi kormányok vetőmagsegélyei setnek a farmerek segítségére, sőt bizonyos esetekben más szükségességekkel is ellátják az arra szorulókat.

TIZ MUNKANÉLKÜLI PUSZTULT EL Ontarió Cochrane bányavárosában, amikor porráégett az egyik ottani szálloda. Hétfő hajnalban 4 órakor tört ki a tűz a száz szobás faépület nagyertermében, ahol a szilveszteri mulat-ság előkészítéséhez rengeteg papírdíszítést halmoztak fel. Miután a vendég-lányv is odaségt, az áldozatok pontos számát talán sohasem tudják megállapítani. A mélyföldszinten berendezett menedékhelyen 75 munkanélküli tartózkodott, akik azonban szerencsésen megmenekültek.

This is perhaps largely responsible for the popularity of Jokai in his native land. But after all this cannot be the reason for the tremendous interest other nations have shown in this Magyar genius. According to reliable information, his works have been translated into almost every language of the world, and in the English language alone there are 119 editions of his best novels.
 One of the largest Canadian firms has just released thousands of volumes of this popular author, under the title of "Manasseh" and "The Baron's Sons", both dealing with perhaps the most remarkable chapters of the history of Central Europe. What is the fascination of this Hungarian novelist, who was one of the outstanding thinkers of the last century and who left a lasting impression on almost the whole civilized world?
 The answer will perhaps be found in the personality of Jokai himself. After the battles of the Magyar struggle for freedom were over, the Austrians in 1849 succeeded in gaining the superior Russian forces as their allies. Defeating the so-far victorious Magyar insurgents, they established a reign of terror, under which everything which might have fostered the thought of national feeling was suppressed by Austrian bureaucrats. The well known Black-yellow hatred showed its teeth in the field of literature also, and Jokai had to hide.
 The revolutionary ideas of the times had a great influence on the development of characters: Sandor Petöfi became one of the most fanatical lyricists of the "Liberty, Equality, Fraternity" spirit. Louis Kosuth, for instance, stirred tens of thousands of listeners all over Europe and America. Jokai's fate was quite different. Unlike the youthful Petöfi, who was trampled to death under the hoofs of charging Cossack cavalry, or Kosuth, who died in exile, Jokai lived a long life. He held out during the hard times of the Magyars. From 1848 onwards he lived in remote villages for years. He wore the peasants dress and practically lived among the people, who gave him refuge against the oppressors and Jokai, the one-time revolutionist youth dreamed many a dream in his solitude. This period is responsible for many of his novels.
 "The Novel of the Next Century" is, however, the most interesting of Jokai's work from a modern point of view. In this highly imaginative

SZÖVÉTEK AZ ÉJSZAKÁBAN

Ma, amikor az évtizedek fáradozása jutalmául száz és ezer holdas gazdaságokkal rendelkező farmereknek is éppoly bizonytalan a jövőjük, mint a mult tavasszal érkezett hontalrai munkanélküliségre, talán nem lesz érdektelen néhány pillantást vetnünk a mai társadalmi mozgalmak boszorkánykonyhájába. Az anyagi világgazdaság beteges és teljes csőd előtt álló vergődése ugyanis gyökeresen átalakította egyes társadalmi osztályok, érdekeltségek és egyedek életét és ennél fogva az emberek egy részének gondolatvilágát is.

És ezáltal is, mint minden ilyen alkalommal, akadnak mérsékelték és szélsőségesek, akik a körülmények, környezetük és vérmérsékletük szerint más más álláspontot foglalnak el az eseményekkel szemben. Nem akarunk itt társadalomtudományi vagy közgazdaságtani érdeklődéssel kérkedni olvasóink előtt s nem fogunk távoli országok kérdéseivel messze, ismeretlen nemzetek problémáival foglalkozni — hiszen elég a magunk baja. S ha már egyszer Kanadát választottuk új otthonunkul, nézzünk itt szerzetesen.

A nemrég még a bibliai tejfel-mézrel folyó Kánaánnal vetekedő északi birodalomban ma éppenny a munkanélküliség, nélkülözés, nyomor nyomja a lakosság nagy részének hangulatát, akárcsak a hasonló természeti kincsekkel nem rendelkező, avagy a háboruból vesztett államokban. Az is elkieserítőleg hat az ország jelképére, hogy a nagy világégés idején felvett hatalmas államkölesönök a törlesztés kényszerű elhanyagolása miatt immár az égig nőttek. Ha tehát írót és papírost vesznék a kezünkbe, megállapíthatjuk, hogy pénzügyi téren Kanada sánája rosszabbul áll, mint valaha.

Miután pedig a birodalom sokáig ipara a letörhetetlen amerikai verseny miatt kezdettől fogva csak mint mesterséges légréteggel fenntartott nemzeti intézmény tudta betölteni hivatását, nyilvánvaló, hogy most még válságosabbra fordult a kanadai iparcsikés előállítása és értékesítése egyaránt. Megmaradhat tehát az ország valóban nagy jövőjű őstermelése, azaz a bányászat, halászat, állattenyésztés, földművelés, melyek a lakosságnak a területhez viszonyított gyér száma miatt még hosszú időkhöz keresztül biztos jövedelemmel lennének üzhetők. A dolgot azonban nem ilyen egyszerű.

Kanada állattenyésztése, de különösen földművelése ugyanis főleg nem a belföldi fogyasztás, hanem az egész világ piacára számra termel és miután éppen a fogyasztó államokat sújtotta leginkább az általános pangászt előidéző pénztelenség — Kanada gabonatermelői a maguk szírljában kénytelenek már már fulladozni. És amikor a "földbirtokos" osztály nélkülöz, nem csoda, hogy nem jut elég a megélhetésre a munkásság azon rétegeinek, amelynek akkor sem volt valami rózsás a sora, amikor azoknak jól ment, akik ma szintén nehéz gondokkal küzdenek.

Azokkal szemben azonban, akik most arra szeretnék felhasználni a szomorúra fordult állapotokat, hogy zavart teremtsenek a saját céljuk érdekében — egyre erősebben alakul ki az az általános vélemény, hogy Kanada lakossága maga is járuljon hozzá a bajok orvoslásához. "Kutyaharapást kutyaszőrrel kell gyógyítani!" — mondja a magyar s bár a kanadai nyomorúság okát száz és egy eredőre vezethetjük vissza, a mai helyzet fölöttébb alkalmas arra, hogy legalább a társadalmi bajok orvoslásával igyekezzünk kilábolni az országos nyavalyából.

A társadalom összefogása a torkunkat fojtogató bajok ellen: ez az a szövetség, amely utat mutat az a nyomorúság éjszakájában. Magyarokadában először is egyengetni kell a magyar tömörülések egyes tagjait, majd pedig az egyes telepek közötti közös munkatervet a magyar munkanélküliség kíségetése, illetőleg mielőbbi elhelyezése érdekében. Ha egyesek dicsőre méltó megértéssel tudtak áldozatot hozni munkanélkül

honfitársaik érdekében, nem tudnánk megtenni ugyanezt a többé-kevésbé szervezett magyarság minden létező alakulata? A szeretetvacsorák szelleme valóban új korszakot nyíthat Magyarokadában társadalmi kialakulásában és olyan megbonthatatlan egységgé forraszthatja a magyarságot, amelyre még a várvárt jobb időkben nagy szükség lehet.

Ugyancsak itt kell ismét foglalkoznunk azzal a sokat felhárított problémával, amely szintén döntő fontosságot a kanadai magyarság sors jobbrafordulása szempontjából. És ez a kanadai benszülőttekkel, de különösen a vezető elemekkel való összeköttetés kitépése. Hogy erről nem hiába írt oly gyakran a Kanadai Magyar Ujság, azt éppen a közelmult hennünket oly közelről érintő események igazolják. Igenis az kell nekünk, hogy amikor kell, igénybe vehesse a magyarság a hatóságok támogatását is, anélkül, hogy visszautasításnak legyen kitéve.

Megfontolt, komoly fellépés tehát még összefoghatja a kanadai magyar tömegeket s megszerezheti a munkaadók és vezető körök hathatós pártfogását is. Ha egész Kanadában hivatása magasztalra tud emelkedni a magyarság, akkor ennek nem fog elmaradni a várt eredménye és megérhetjük hamarosan azt is, hogy a deportálást követelő Port Colborne-i és Calgary-i városi vezetők is a winnipegi polgármester szótárából fogják kölcsönkérni a magyarbarát szónoklatokat, melyek mögött magyarbarát tetteket is csinálhatunk ki — ha követjük a szövétneket az éjszakában ...

Karácsonyeste a poétánál

MADACH IMRE HALHATATLAN REMEKMŰVE: "AZ EMBER TRAGÉDIAJA" SZEREPEL ELSŐNEK PROF. WATSON KIRKCONNELL TERVEI KÖZÖTT — MAGYAR KÖRNYEZETBEN DOLGOZIK KANADA LEGSOKOLDALBŰ IRODALMI BÚSZKESÉGE

Winnipeg, Manitoba. Ez a név nemcsak ott olvasható minden magyarországi újság gabonapiaci rovatában, nemcsak a Kanadába szakadt magyarság egyetlen nemzeti irányu hetilapjának első oldalán, hanem sok-sok magyar szívében is. Okafoka van ennek. Amikor a bufalócsordák és hadakozó indiai nyomán megindult az utolsó vadnyugat felé az emberáradat, azt a sárrengeteget, melyen most félhőkarcolók állanak magyar csizmák is tapodták, sokak százan, ezren, hogy előkészték a talajt az utánuk érkezőknek.

Hogy, hogy nem, már a háboru előtt is úgy látszott, hogy a pionirmagyarok alig fognak eligazodni a nagy társadalmi káoszban, akik csak második hazájuknak ismerték meg Kanadát, vajmi keveset tehettek abból a szempontból, hogy teljes pompájában bontakozzék ki a kanadaiak előtt a magyar lélek, a magyar szellemi termékek és általában a magyar kultúra ezer színben csillogó, de itt a messze földön még csak alig, avagy csak félreismeret ragyogása.

A háboru után mégis mintha fellángolt volna a magyar életről lelkesedés az újonnan érkezettek nyomán és ha kicsi, országos szempontból alig számottevő körökben is, de folyt a lelkes munkát magyar kultúra megmentése érdekében. Hiába azonban a jóakarát és a megretszített fáradozás mindazonkál, akik csak második hazájuknak ismerték meg Kanadát, vajmi keveset tehettek abból a szempontból, hogy teljes pompájában bontakozzék ki a kanadaiak előtt a magyar lélek, a magyar szellemi termékek és általában a magyar kultúra ezer színben csillogó, de itt a messze földön még csak alig, avagy csak félreismeret ragyogása.

KARÁCSONYI LATOGATÁS A VÉRSOROK FELLEG-VARÁBAN

Olyan ember kellett ehhez, akinek már az ősei is itt szívták magukba a kanadai levegőt és akinek munkálkodása, szava, sőt magyarbarát állásfoglalása előtt is meghajolt egy egész ország. És ime, ugyanabból a sárrengetegből alakult préri-fővárosból, melyben valamikor magyar pionrok és azóta is szerencsés és még inkább sorsuldó zött magyarok ezrei verődtek össze — kinőtt egy ember. Egy Ember, kinek megesezt a szíve a magyarságon és volt is tehetősége, hárneve és bátorsága ahhoz, hogy nemcsak Kanadában, nemcsak az egész angolszász birodalomban, hanem mindenütt, ahol angol olvasnak az emberek, megismerjék fajunk szellemi értékeit.

Elmentünk tehát ehhez a magyarbarát kanadai tudóshoz karácsony estéjén, hogy megköszönjük neki eddigi munkálkodását és megkérdjük, hogy mi a terve a jövőre? Az Elm Street 243 szám alatt lakik a költő. Villájának ablakán átszűrődnek a karácsonyi díszek. Titkoszatos valami még itt a karácsonyfa, hiszen a pöttömnyi kis Jamie és Tommy gyerekek csak az ovodás éveket tapossák. Bemegyünk, szívesen fogadnak, mint minden magyart. S ha szabad a baráti együjtés mindig oly karácsonyi hangulatából elrúlnunk valamit: az a Kirkconnell-ház magyar jellege legyen.

MATYÓ KÉZMUNKATÓL A CSIKÓBŐRÖS KULACSIG

Mert a ház ura, a tudós pápaszemcses Watson Kirkconnell egyetemi tanári állása mellett második főfoglalkozásává, valóságos szenvedélyévé tette a magyar kultúrának való elmélyedést. Annyira megy ez, hogy az asztalán nagy matyó terít, rajta csikóbőrös kulacs díszel. A dolgozószobájában tengernyi magyar könyv, szótár és kéziratos tudományos rendszerességű összefoglaló. Az íróasztalán névsor szerinti elrendezésben több mint száz kiváló magyar író életrajza — angol fordításban, a fiókban pedig a "North American Book of Magyar Verse" elkészült kézirat, mely már csak a kiadó táviratára vár. Vannak azonban valóságos

magyar ereklyék a Kirkconnell "műterem"-ben. Ilyen például néhány gondosan elzárt levél, melyek alján óreges, reszkető írással olvasható az aláírás: Szabolcska Mihály. Vannak ugyanott féltve őrzött, becses kéziratok Babbitól és Reményik-től Mécs Lászlóig, a modern magyar irodalom talán legnagyobb alakjág nagy számban, azonban a Szabolcska írása talán azért is a legértékesebb, mert a nép nyelvének e nagy művelője, az öreg papkötő már nem ír levelet többé ...

"AZ EMBER TRAGÉDIAJA" ANGOLUL: EZ LESZ WATSON KIRKCONNELL KARÁCSONYI AJÁNDÉKA

Nem hiába van magyar művelőnk még a kis Jamie és Tommy kezében is, magyar teremtől bizserog a jövő évi munkaprogram is a Kirkconnell-kürián. Tudós műfordító barátunk ugyanis már alighogy az utolsó sánításokat végzi a "North American Book of Magyar Verse" csodálatosnak ígérkező kötetén máris olyan ajándékkal igyekszik meglepni a magyarságot, amelyre még a legmerészebbek sem számíthattak. Nem kisebb fába vágja ugyanis Prof. Watson Kirkconnell a fejszéjét, mint halhatatlan költőnk, a lélekburvár Madách Imre "Az ember tragédiája" című színművének angol fordításába.

Sokan megpróbálkoztak ezzel a szinte teljesíthetetlen feladattal, hogy a magyar drámai irodalomnak még Goethe Faustjánál is hatalmasabb alkotását angol nyelvre ültessék, azonban mindéddig hiányzott az a mester, aki sikerrel tette volna le a pennát az utolsó sorok, az "Ember küzd és bizva bízzál" lefordítása után. A páratlan angol nyelvi képességgel és a magyar lélek megértése iránti bizalmas érzéssel megáldott Kirkconnell azonban biztos a dolgában. Csak még azt szeretné elérni, hogy a világhírű newyorki magyartudományos rendszerességű összeborvada. Az íróasztalán névsor szerinti elrendezésben több mint száz kiváló magyar író életrajza — angol fordításban, a fiókban pedig a "North American Book of Magyar Verse" elkészült kézirat, mely már csak a kiadó táviratára vár. Vannak azonban valóságos

ÚJÉVI AJÁNDÉKKAL LEPTÉ MEG OLVASÓINKAT WATSON KIRKCONNELL

Lehet, hogy talán sokáig maradtunk a magyar kultúra emesse északra kitolt szentélyében, honnan — ha a Gondviselés is úgy akarja — még a közeljövőben megindulhatnak nemzetmentő munkájukra a magyar költészet angolra átültetett remekel. Azonban hogy a hidegvérűnek látszó angolok gunyája alatt nemcsak vendéglátó, de megértő szív dobog, azt onnan gondoltuk, hogy a karcsony ünnepe után eljött hozzánk a magyarbarát poéta és barátsága jeléül egy papírlapot adott a "Kanadai Magyar Ujság" olvasóinak emlékül — az új esztendőre.

A papírlapon "Hungaria" cím alatt a szíve vérvél írt egy költeményt az országos hírű nagy angol poéta a magyar feltámadásról. A gyönyörű újévi óda ütemes magyarral való lefordításához Berzenyiek, Kőlcseyek avagy Vörösmartyák kellenének: a megértéséhez azonban legyen elegendő olvasóink hálálja az írást a Watson Kirkconnell írást, akinél többet még kevés kanadai tett a magyar kultúráért.

VITA EGY FRANCIA ÉS EGY CSEH LAP KÖZÖTT

Paul Ferdonet az Eho de Loire folyócskáján "Úzenet a magyarokhoz" címen egy magyarbarát cikket tett közzé, amelyre a "Cesko Slovo" éles támadással válaszol. Paul Ferdonet egyenesen visszautasítja a "Cesko Slovo" támadását és megírja, hogy a francia-magyar közeledésre vonatkozó cikk két francia forrásból szerezte. Egyébként is emlékeztetné idézi a cseheknek, hogy Irányi Dániel 1871-ben Franciaország megcsönkítése ellen foglalt állást s Irányin kívül még hatvanhat magyar képviselő szállt sík-ra Franciaország mellett. Megjegyzik még Ferdonet, hogy buca pesti látogatása idején a Hungaria-szálló éttermében felszólt egy nemzetközi turisztikai banketten s magyarbarát felkötő színtőjét a jelenlévő cseh delegátusok is végighallgatták, anélkül, hogy állításait cáfolni tudták, vagy akarták válni.

KOMONDOROK

IRTA: SZALAY LÁSZLÓ

Említették már, hogy nálunk a tanyát hat hóféher komondor őrizte ... Hatalmas állatok, akár az esztendő borjú és vadak, mint a puszta farkasai. Egész télen át nyers lohuson éltek, azonkívül Szuhay kölyökkorukban úgy megvadták őket, hogy soha föld alá nem mentek és nem eresztettek közel magukhoz senkit.

Sok baj volt velök ... Rátámadtak a szomszéd tanyákra s birkát, malacot raboltak, sőt szembeszálltak még a pandurokkal is, akik sietve ugráltak le lovalkról, mikor a hat komondor, "Mocskos" vezetése alatt, megattakolta őket ...

Ha ugyanis lovon maradtak, nem tudták megvédeni a ló hátulját ... Össze-vissza marták a komondorok. Sőt az is megtörtént, hogy mikor a pandur kivette a kengyelből a lábát és az egyiknek feléjéugrott, az elkapta a csizma orrát, lerángatta a pandur lábáról és elszaladt vele ...

Dinka Samu bácsi kocsin jött hozzánk a tanyára. Elejébe szaladt mind a hat és dühös a csarkodással kísérték.

Az öreg előreszólt a kocsi-szak:

— Hoci azt az ostort!

A kocsi hátranyújtotta, az öreg meg visszakézből rettentően odasújtott az egyik dühös ködd fejére.

Azonnal levált az egyik füle tövigg, mintha leborotvták volna, de a fájdalommal dühödött állat nem hagyta ennyiben a dolgot, hanem beugrott hozzá a kocsiba.

Mészáros volt az öreg, elkapta a vadállat torkát és kidobta a kocsiból, egyidejűleg ráordított a kocsisra:

— Hajts! ...

Négy kutyát dobált le a kocsiról a tanyáig s ha nem hívják Dinka Samunak, ott tépték volna össze a komondorok a kocsit!

Egyszer egy havas, téli hajnalon — a tanyában még javában aludtunk, csak egy-két koránkelő bérés mozgott az istállóban — rémséges gazságra vetemedtek a komondorok.

Valami szerencsétlen csavargót vettek észre és rávetették magukat. Az a boldogtalan meg — nyilván' erőt vett rajta a félelem — elkezdett szaladni és beszaladt a kazlak közé ... A hat komondor meg utána és hogy, hogy, megtörtént az szörnyűség: szétszaggatták ...

A bérések akadtak véres nyomaira, mikor szalmáért mentek és telekiabálták a rémhírral a tanyát.

Képzeltetlen fölháborodás támadt ... Első dühében mindenki puskához, vasvillához kapott és megrohanták a szerencsétlen lappangó, bűnüket sejtő komondorokat.

Hiába kiáltozott Szuhay, hogy nem kell megriasztani őket, majd elméregzi ő egyszerű

re valahányat. — a dühös csejtől még rájukrontott, de csak egyet tudtak agyonverni, a többi szétszaladt ...

A komondorok voltaképp őriző-ekek voltak. A régi világban a télen is szabadban tanyázó szilajmenést meg ridegmarhát oltalmazták a farkasok és a tolvajok ellen ...

Lassanként aztán, hogy a legelőik felosztásával megszűnt a szilajbarom, a komondorok is a tanyákba szorultak és bizony, természetes vadásukat is magukkal hozták a mérhetetlen pusztáról.

Lehetetlen volt a tanyákba bemenni tőlük ... Főként éjjel ... A betyárok támadása is mindig puskalövéllel kezdődött, mi re fölhangzott a megölt komondor üvöltése s az ébredő gazda tisztában volt vele, hogy betyárok érkeztek ...

Még aznap délután meghajtottuk a rétet, ahová az öt gyilkos menekült. Összehívtuk a szomszédokat — puskás is akadt nyolc-tíz — s úgy intéztük a dolgot, hogy a réti kihelyesedő végén állottak föl a fegyveresek s a réti másik széléről kezdte el a hajtsát vagy negyven vasvillás, dorongos szomszédunk ...

Mikor a réti közepéig értek, a szörnyű lármatól megriadt egyik fiatal komondor kitört a nédből, egyenesen a puskások elé.

Nyomban fegyverropogás és

rémes üvöltés támadt ... A réti üvöltés ...

Erre a megmaradt négy azzonnal tisztában volt a helyzettel ... Hogy halálra keressék őket ... És hogyha az ordító hajtók elől szaladnak, a puskásokba futnak ... Mert mindegyik ismerté a puská retteneves hatását, nem volt közöttük egy se, amelyiket tilos nyulászásért meg ne söréteztek volna ...

Megrettenve hát a lövésektől visszafordultak a hajtókra és néhány szurás meg ütés árán — négy hajtót csupán megszabadulva — áttörték a gyűrűt és elmenekültek ...

Lassanként a bujkáló ebekek bizonyos misztikum kezdte környezni ... Sok mindent rájukfogtak és egymást ijesztgették velük az emberek ...

Nappal nem mutatkoztak ... Beverték magukat az ősrébe s valami bozótos szigeten tanyáztak.

Voltak azonban, akik éjszaka látták őket. Egyszer például a szomszédunk, Baranyai. Pityókosan jött haza a tanyájára Kiskőrösről s egyszercsak, ahogy dülöngélt a rétszélén, egy kanyarodásnál megpillantotta a négy fehér komondort a sötétben ...

A legnagyobb, a Mocskos, nagy, kövér bárányt vitt a szájában ... A másik három meg a nyomában ...

Az is megesezt, hogy holmi borjúfele elborozott egyik a-

mulva megtalálták a véres szőrért valamelyik dombos, félre-eső tájon ...

S lassanként, ha köllött, ha nem, folyton rémüldöztek, különösen az asszonynepek. Elkezdtek oktalanul visizolni és halálra rémítették az egész háznepet. S ha a kisgyerekek elbucogott, hogy az anyagnal nem lettek, rögtön azt kiáltozták, hogy az emberevő kutyák viték el ...

Ha valakinek elült valame-lyes lábásjósága, először hozzánk jött és fölünk követelte az elégtételt ... Mert bizonyosra vették, hogy az elvadult kutyák a kártevők ...

Napirendem volt a panasz és kellemetlenség. El lehet képzelni mennyire azon voltunk, hogy mielőtt kiírtuk őket.

Egész nyarunkat éjszakai le-sen töltöttük a kukoricásokban, meg a réti körül. De késő őszre csak egyetlen-egyet sikerült agyonlőni.

Maradt még három, de csak kettő mutatkozott, mert a harmadik megkölyözött a rétbén.

— No, jól nézünk ki — mondta Szuhay — ha fölnevel vagy kilenc kölyköt, oszt elkezdji vezetgetni őket!

— Hát csak legyen, de mi nem leszünk!

A nád lábán maradt — törte a szél, avas lett — s mi meglehetősen jövedelemtől estünk el.

Csodálatos, hogy mennyire érzí az állat, ha olyan bünt követ el, amire nincsen írgalom!

A bika, ha embert öl, a disznó, ha gyereket tép szét, vagy a kutya, ha lemar valakit, rögtön elbujdosik ... Vagy legalábbis elbukik és nem mutatja magát. S ha fölkeresik, tudja, hogy elérkezett az utolsó órája és eszeveszett rémületet tanusít ...

Ezek is tisztában voltak ezzel, hogy az embereket halálos ellenségükké tették. Hogy minden igyekezetükkel kerülni kell őket ... És rájöttek arra is, hogy maguknak kell az élelmük ről gondoskodni, mert eltartott háziállatokból üldözött vadállatok lettek ...

Bujkálva éltek és szákmány után éjszaka jártak. Csak még arra nem tudták magukat elhatározni, hogy fölkeredve, elvándoroljanak. Ez hiányzott még a teljes elvadulásukhoz, ami azonban már a kölykeikből nem fog hiányozni ...

A tél végefél — olvadás előtt — újabb kíséretre határoztuk el magunk. A nádat már ugys lezuzta a hó meg a szél, — megbeszéljük, hogy rájukgyújtjuk a rétet.

Azt a sarkát gyújtjuk föl, ahonnét a szél fúj. A lángtengeren nem tudtak visszatérni s a tulsó szélén fölállva és két ol-

dalt a lánggal haladva, megso-rijtuk őket.

A járás pandurjai is segítségünkre jötek. Lórái szállva. S az volt a megállapodás, hogy egyetlen hangos szóval se szabad megriasztani őket.

Viharos reggel volt, mikor hosszú vonalon tüzet vetettünk a rétre ... A nyargaló szél ugyancsak sópörte a lángokat. A réti tulsó szélén a vadászok már megbujtak s a panduroknak ugyancsak gyorsan kellett lépkedni, hogy el ne maradjanak a szaladó láng mögött ...

Elsőnek oldalt a kölykes tört ki ... Gyöngyösnék hívták ... Féllette a kölyket a lángtól ... Hét, olyan hathónapos, félig-nőtt, hóféher kölyke volt, hosszú, fehér bundájukban szinte gömbölyűek ...

Mikor az anyjukat előltek, tanácstalanul mellette maradtak s a közeledőre fogat vi-csorgattak ...

Sajnos, nem részesedtek kegyelemben ...

De a másik kettő nem jött ki ...

Napok mulva, mikor a parázs ki is hűt, aggdóva keresgél-tük össze a kormos rétet és megtaláltuk őket szorosan összebujva ...

Egyetlen üvöltés nélkül pusztultak el ... Inkább megfulladva, mint megégve ... Megszennvedve a szörnyű bűnért ...

Robin Hood FLOUR

Jobb kenyeret, tésztát és süteményt ad

MEGNYILIK A KELET-NYUGATI REPÜLŐPOSTA

SIKERRE VEZETEK AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKKAL FOLY TATOTT TARGYALÁSOK — TORONTO, WINDSOR, DETROIT, ST. PAUL ÉS WINNIPEG UTVONALON FOGNAK KÖZLEKEDNI A REPÜLŐGÉPEK

Régen nélkülözött nagyszabású tervet vitt keresztül az ott-tawai postaminisztérium, amikor a washingtoni kormányval megállapodott, hogy az Egyesült Államokon keresztül szállíthassák a kanadai repülőpostát. Kelet-és Nyugatkanada között ugyanis mindaddig nem lehetett megvalósítani a közvetlen repülőpostajáratot az Ontarió és Manitoba tartományok lakott része között elérhető sziklasivatag miatt, mely teljesen lehetlenné teszi a postarepülőgépek kényeszerleszállítását.

Igy hosszú idő óta nem állott más eszköz a leveleposta továbbítására, mint a vasút. A huszadik század követelményeinek megfelelően azonban szükségesé vált, hogy ne csak Keletkanada nagyobb városai és Nyugatkanada géocentriái között bonyolítsák le repülőgépekkel a postaforgalmot egy részét, hanem összeköttetést teremtsenek az ország két fele között is.

Az amerikaiakkal történt megállapodás szerint az Egyesült Michigan, Wisconsin és Minnesota államai felett repülne el a kanadai repülőposta és Detroit és St. Paul amerikai városok érintésével Windsorban, illetőleg Pembina, Manitoba-ban érne kanadai földet. Keletkanada részére a nagy elosztóállomás Toronto lesz, míg Nyugatkanada részére Winnipeg, hova a határtól már kanadai gépek és kanadai pilóták szállítják a leveleket és más repülőpostai küldeményeket.

A kelet-nyugatkanadai repülőposta bevezetése óriási fontosságú a kanadai kereskedelmi életben. Hogy a gyakorlatból vett példával éljünk, Torontótól Calgaryba teljes négy napot vett igénybe egy levelek vasuti postával való szállítása. Mindazok azonban, akik eddig repülőpostával küldték akár

KI MIT TUD, KI MIT LAT,
KI MIT HALL: KÖZÖLJE A
KANADAI MAGYAR
UJSAGGAL

A világ gabonakereskedelmi térképét mutatjuk be ezuttal. A térkép elkészítése óta egyedül Oroszország változott egy időre propagandacélból exportállammá, viszont a legutóbbi jelentések szerint valószínűleg ismét behozatra szorul a jövő termésig. A kép bal sarkában adott kulcs szerint a feketére nyomott országok általában külföldről importálják gabonaszükségletüket, míg a pontozott területek látják el a világot kenyérmag/akkal. A fehér területek nagy része vagy éppen fedezi a gabonakeresletet, vagy pedig aránylag kisebb mennyiségű gabonát exportál, mint például Magyarország és Rumánia is.

Látogatás Franciaország aranykincseinek földalatti várában

A "Daily Mail" párisi tudósítója a napokban olyan helyen járt, ahová csak a legkevesebb ember juthat el: a Banque de France földalatti aranyraktárában. Az utóbbi időben óriási aranytömegek vándoroltak a francia bankhoz. A múlt héten 411,040,219 font (mintegy 2,000,000,000 dollár) volt a francia bank aranyállománya. Ez kétszerese az angol bank állandó aranykészletének. Egy év alatt körülbelül 59 millió fonttal gyarapodott ez az óriási aranykészlet.

Az angol újságíró most felkereste az aranyat otthonában. A francia bank nem őrzi egész aranykészletét az épületben, hanem "csak" 216 millió fontot. A többi pánsutt van elhelyezve.

Az arany lakása a föld alatt van. A háború után építette a francia bank aranykazamatáit. A törekvés az volt, hogy a földalatti helyiségeket egy háború esetén még a legerősebb bombák sem tudják tönkretenni. Még emlékeztek a bank építése idejéről, hogy az épület alatt szilárd kösziklárteget van a földben. Négy tárnát furtak s leástak 80 láb mélységre. Itt valóban sziklárteget találtak, de víz vette körül. Óriási erővel kezdődött meg a munka. Hérom éven át éjjel-nappal dolgoztak a munkások a föld alatt. Végül sikerült egy 10,000 négyzetméteres óriási csarnokot vájni a kösziklába. Ennek a csarnoknak a mennyezete és a föld színe között 36 láb vastag szikla- és vízréteg van. Hogy az óriási súlyt kibírassa a hatalmas földalatti terem, 750 óriási henger alakú betonpillér tartja a mennyezetet.

A falak 15 láb vastagságú betonból vannak. A betonréteg közepén vízhatlan aszfalt réteg is van. Az újságíró a bank egyik legmagasabb rangú tisztviselője s nagyobb technikai személyzet kísérete le az arany várába egy tárnán keresztül, amelynek falai 20 láb vastagok voltak és betonból és acélból készültek. Óriási nehéz acélajtókon kellett átmenni minden percben. Az ajtókat két embernek kell kinyitni és kerek segítségével mozgatják őket. Az egyik ajtó 14 tonna súlyos. Amikor ez az ajtókolosszus megnyílt, az újságíró megpillantott előtte egy apró, fehér ruhás, fehérbővítésű öreg nénikét. Ez az öreg néni egyike annak a sok más öreg néninek, akik állandóan lent tartózkodnak, hogy az ajtókat és falakat tisztántartsák.

Maga az óriási terem, nagy pilléreiivel, rengeteg villanykörtejének kísérteties fényével olyan, mint valami fantasztikus kriptá.

let mellett végigsímtson néhány ilyen aranyrudat. Körülbelül 1600 tonna aranyat látott.

Végül még elvezették a francia bank konyhájába, amely az aranykazamata szomszédságában van. Kétezer ember számára főznek itt elektromos tűzhelyeken. Van itt egy akkora hűtőszekrény, amelyben egyszerre több mint száz egész ökröt és juhot lehet elhelyezni.

Egy baromfifarm — félmillió tyukkal

A világ egyik legnagyobb állattenyésztő farmja bizonyára a Miller-féle telep, amely Los Angelesből, a filmvárostól, mintegy száz mérföldnyire terül el. A birtokon 24,000 szarvasmarha van, 80,000 tyúk és 63,000 sertés. A birtok arról is nevezetes, hogy egy narancstermő ligete, amely 12,000 holdon terül el. De nem az óriási számok adják a Miller-féle farm hírnevét, hanem mint a "Földgömb" című folyóirat ismerteti, az a körülmény teszi a birtokot az egész világon páratlanul, hogy az állatokat gépek tenyésztik. Minden gazdasági munkát, a takarmány elosztásától a kertek trágyázásáig gépek végzik, emberi munkakeresletet csak a gépek kezelésére alkalmaznak. Ugyancsak Kalifornia-ban van egy óriási baromfitelep, amelyen 500,000 tyukot

tartanak. Sokkal kisebb számmal dolgozik, de meglepőbb a John Smith baromfifarmja, amely csak 10,000 tyukot tart, de ezt egyetlen négyemeletes newyorki házban tartja és az állattenyésztés napi munkáját olyan tökéletes gépekkel végzi, hogy ezek kezeléséhez egyetlen ember kell csak: John Smith, a tulajdonos maga.

De hogy Kaliforniába térjünk vissza, itt fekszik Petaluma, amelyet a tyukok városának szokás nevezni, mert ebben csak baromfitenyésztők laknak.

Petaluma lakosainak száma 80,000, tyukjainak száma négy millió. Óriási tyukvágóhid van a városban. Tenyésztők ideadják be azokat a tyukokat, amelyek nem bizonyulnak jó tojóknak. A vágóhid két hétig hízalja a tyukokat, hogy a stándard súlyt elérjék, aztán öli le őket. Amely tyuk azonban nem

HUNGARIA

A NEW YEAR'S ODE, 1931
By WATSON KIRKCONNELL

I.
Tears are the sacred right of human grief:
Then weep, Hungaria, and feel no shame
To enwreath thy forehead with the cypress leaf
Beside the mausoleum of thy fame,
Nor blush to mourn with agonizing breath,
In pain like dissolution before death,
O'er time's abhorred divorce of lives and loves,
Wrought in the name of peace! Once more begin,
With this new year, thine outward mourning, grey
As rain-swept twilight graveyards, and within,
The stillicide of sorrows sealed away
In vaults of memory. No dawn removes,
With living radiance of hope's relieving,
The sombre shadows of thy spirit's grieving.

II.
Yet break not, heart of stone, in thy despair!
Immovable as marble shouldst thou be!
Recall thy past, thy fate thou then canst bear
Though cold as death and bitter as the sea.
The sacred dust of Petöfi conspires
To keep alight the nation's altar-fires;
Patience is nigh omnipotent for men
Whose feet upon a deathless past are set;
The strength of Kossuth is the strength of ten;
The house of Hunyad rallies to this hour;
The blood at Arad shed is potent yet;
The hand of Stephen has not lost its power!
Thy sons will lift their hearts up as they praise
The unforgotten dead of other days!

III.
So may the opening Year bring joy and might,
Born, not of ease, but out of widowhood! —
Afflictions shape man's greatness as they smite
Upon the anvil, if the steel be good.
So with no base alloy of spite or spleen,
No rusting rancors or corroding hate,
May spirit suffer change from what has been
To visions of unperishing desire
And gleaming fancies, beautiful as fire
Or laughing lanes of moonlight on the deep!
So may sad hearts no more be desolate;
So may the sorrowing no longer keep
A wistful vigil; but in trust that still
God's long-delaying justice never dies,
Preserve immaculate a people's will
Towards years of golden greatness that shall come,
As phoenix-like a fairer state shall rise
Out of the cleansing fires of martyrdom!

MINDEN KANADAI MAGYAR TUDJA, HOGY A KANADAI HIREKET LEGELŐSZÖR A KANADAI MAGYAR UJSÁG KÖZÖLI AZ ÖSSZES MAGYAR LAPOK KÖZÜL — BEKÜLDTE MÁR ELŐFIZETÉSÉT?

50 CENT a Kanadai Magyar Ujság 1931 évi Képes Naptára. Megrendelte már?

Munkanélküliek a winniepei város háza szabadban felállított karácsonyfái előtt gondolnak az elhagyott otthonra. A Winnipeg Tribune felvétele.

P É N Z

KÖLDÉS A VILÁG BARMELY RÉSZÉRE POSTAN VAGY SÜRÖNYVILEG — MAJÓIEGYEK ELADÁSA AZ ÖSSZES VONALAKRA EREDETI ÁRAKON

4 1/2 %

KAMATOT FIZETUNK BE-
TETEKRE NEGYEDEVI EL-
SZÁMOLASSAL

THE HARBOR STATE BANK

Alapította: EMIL KISS,

4th Ave. 9th St., NEWYORK

Keletkanadában

a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzügyi intézmény.
Pénzügyi intézmények teljes felőléseget vállalnak.
HÁZAK, FARMOK STB. ADÁS-VÉTELÉST INTEZTESSE VELEM
Bármilyen ügyre-bajra dolgotban forduljon hozzám:

LOUIS SZABO

BOX 244 14 Crowland Str. Welland, Ont.
A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar nyelvű kiadványa.

MIÉRT NEM SIKERÜLT A KÜLÖNBÉKE?

EGY FRANCIA ÍRÓ LELEPLEZI IV. KÁROLY KÜLÖNBÉKE-AJÁNLATÁNAK MECRAZÓ, TITKOS RÉSZLETEIT — MIÉRT SZEGTE MEG RIBOT FRANCIA MINISZTERELNÖK A BECSÜLETSZAVAT? — ELÁRULTAK A TITKOS TÁRGYALÁSOKAT

A francia és belga könyvpiac 300,000 FRANCIA PUSZTULT EL HIABA

A történetek nagyjában ismeretesek. Károly király 1917 március 24-én levelet intézett sógorához, Sixtus herceghez, amelyben vázolta a feltételeket, amelyeknek figyelemvételével a monarchia hajlandó lenne az antanttal különbékét kötni. Sixtus, aki akkoriban a belga hadseregben szolgált, azonnal válaszolt, majd Poincaréval tárgyalásai után Svájcba utazott, ahol találkozott gróf Erdődy Tamással. Majusban a herceg Xavér nevű öccsével a legnagyobb titokban Laxenburgba utazott, ahol személyesen tárgyalt az uralkodó párral.

A titok azonban mégis kikapott, különféle cáfolatok és magyarázatok után jött Clemenceau kamarai beszéde és Czernin Ottokár bukása. Az egész akció egy csapásra kutha esett és a világháború meg egy évig folyt, holott — Redier szerint — Franciaország egymaga háromszázezer emberrel letartóztatott volna meg, ha Károly király különbéke akciója sikerült.

Eddig ismertük az ügy azon részleteit, amelyek a nagy nyilvánosság előtt játszódtak le, most azonban Redier az említett információk segítségével megvilágítja az események eddig homályos hátterét is.

POINCARÉ ÉS BRIAND A KÜLÖNBÉKE MELLETT

Mindenekelőtt beszámol az okokról a tárgyalásokról, amelyeket Sixtus herceg Poincaréval, Franciaország akkori köz-

Az angol hadsereg legújabb acéliszörnyetege a két gépfegyverrel és egy kis ágyúval felszerelt gyors-tank, mely még tórdigérő sárban és hehaphús terepen is nagy sebességgel halad. A "Southam Newspaper Syndicate" szivességeiből.

társasági elnökével folytatott, ki nagy örömmel fogadta Károly király akcióját. Poincaré egyébként rögtön cselekedni akart és Briand külügyminiszterrel egész tervet dolgozott ki, hogyan juttassák el Károly király különbéke-ajánlatát a szövetséges antant kormányokhoz. Végül is úgy határoztak, hogy Sixtus herceg előbb felkeresi az angol királyt, majd az orosz cárt és mindkettőjüknek átírja egy Poincaré által írandó levelet, amelyet Briand fog ellenjegyezni. A köztársasági elnök csak azt vette rossz néven, hogy Károly király Charlevilleben, vagyis francia területen meglátogatta Vilmos császárt. Sixtus megcáfolta ezt a hírt, a mire Poincaré megnyugodott és ezt mondta:

— Olaszország bizonyára igen nagy követelésekkel fog fel lépni, de ez talán nem lesz baj, mert Ausztria-Magyarország azután kárpótolhatja magát Németország rovására. Sixtus azonnal kijelentette, hogy ilyesmiről szó sem lehet, sőt Károly király hajlandó a németeknek átengedni Galiciát, ha Vilmos császár lemond Elzász-Lotharingiáról Franciaország javára. Poincaré ezt is tudomásul vette és megjegyezte, hogy a különbékének már csak azért is megvannak az előfeltételei, mert a francia és osztrák-magyar haderők, ahányszor találkoznak, becsületlenül össemfélték fegyvereiket és szemféltéke lovagiatlanságot nem vettek egymás szemére. Végül is megállapodtak abban, hogy az egész ügyet a legnagyobb titokban fogják tartani.

Az olaszok és németek HALLANI SEM AKARTAK KÜLÖNBÉKÉRŐL

A titoktartás mindentől életkintve. Olaszország miatt volt szükséges. Az olaszok elsősorban a monarchia ellen harcoltak, vele szembe támasztották igényüket és a németekkel szemben semmiféle aspirációik nem

(Következő számunkban folytatjuk)

PEACE RIVER, ALTA

Annak ellenére, hogy a Peace River vidéke már nagyon is közel esik az északi sarkhoz, napszerű az időjárás. Hő még alig esett és sokan szelekre járnak. Peace River városában elkészült az új kórház, melynek megnyitására nagy mulatságot rendeztek, melynek jóvödelmét a kórház javára fordították.

Riczu János.

A TORONTÓI MAGYAR LOVAGGYŐZELEM — FILMEN

A Zemplén megyei Ríce községből Amerikába vándorolt Fox mozikkirály fényképeszi sikerült képet készítettek a torontói magyar huszárgyőzelem napjairól. A Malanotti ezredes, valamint Erdődy és Schaurek főhadnagyok díjnyertes ugratásait bemutató filmet a következő winniepi mozgóképszínházakban láthatják honfitársaink: Hegent december 31. jan. 1., Furby jan. 3-4, Park 12-13, Tivoli 17-19, Plaza 26-27, Palace február 2-3. Nyugatkarában eddig csak a Prince Albert-i mozgó foglalta le az érdekes filmet, még pedig január 8 és 9-re.

LETHBRIDGE, ALTA.

Hajtós Bert Milk River mellett gazdálkodó honfitársunk a lethbridgei r. k. templomban vette oltár elé szíve választottját, Szakács Piroskát. A Milk Riveren lefolyt lakodalomra Mrs. Koleszár is eljött Clevelandból. Szarka György vendégszerető házában sokáig maradt együtt a lakodalmas társaság.

Minden jót kívánunk az új párnak.

Szarka József

PUNNICHY, SASK.

A helybéli magyarság táncmulatsággal egybekötött színelőadást mutat be 1931. január 6-án este 8 órakor a Hallban. Színpadra kerül a "Paraszt-kisasszony" című színmű 3 felvonásban. Belépti díj férfiaknak 75 nőeknek 35, gyerekeknek 10 cent. Ezutal is meghívja a közönséget a Rendezőség.

WINNIEPEG, MAN.

A Társaskör vezetősége december 31-én, szerdán este 8 óral kezdettel változatos szilveszteri est rendezésével kíván kedveskedni tagjainak. A Társaskör műkedvelői által előadott műsorok kellemes estét fognak szerezni a megjelenteknek és a Társaskör ezután is felhívja az érdeklődőket az alkalomra, amikor kedélyes hangulatban fogja a winniepi magyarság bucsuzatni az őszentendőt és ünnepelni az új év beköszöntését.

Meghívót nem küld ki, azonban mindenkit szívesen lát a Rendezőség.

A Sport Club január 5-én este 8 órakor tartja ezévi tisztújító közgyűlést a Magyar Házban (544 Main St) melyre kéri a tagok és érdeklődők megjelenését.

Vezetőség

A Sport Club nagyszikri mozielő adást rendezett múlt vasárnap este a Magyar Ház nagytermében, melyet zsufozásig megtöltött az érdeklődő közönség. Az északalbertai Jasper National Parkot és az északontariói vadregényes vidékeket bemutató mozgófényképek Kanadának olyan vidékeit ismertették meg a jelenlétűket, ahol még kevés magyarnak volt alkalma gyönyörködni a természet szépségeiben. A Sport Club vezetősége nevében Bayer Béla elnök köszönte meg Mr. A. J. Barbernek, a Canadian National vasúttársaság tisztviselőjének a filmek bemutatását, miután a Club izletes étellel vendégelte meg a megjelent közönséget.

Bayer Béla a Sport Club elnökét amint értesültünk, édesapja halálával súlyos gyász érte. A sportkört elnök gyászja általános részvételt keltett.

A Sport Club vezetősége tanulságos szórakozásban öhajtván részelteti tagjait, rendszeresen kívánja a mozielőadásokat és máris megállapodást létesített a Canadian Pacific vasúttársaság igazgatóságával, melynek szíveségéből január 10-én este 8 órakor a Magyar Házban a kanadai gazdálkodás fejlődéséről, valamint a bányászatról és fatermeléséről érdekes film-műsort fognak bemutatni.

A Szent István király magyar betegsegélyező egyesület tisztújító közgyűléséről múlt számunkban hozott ciklünkől kimaradt Kalesics József, akit pénztárosnak választottak meg. Díszelnök id. Lang Pál, betéglátogató Jálcs István, kiknek nevei tévesen szerepeltek.

MIÉRT OLVASSA ÖN A KANADAI HIREKET TÖRBBETES KÉSSESEL MŰ LAPOKBÓL? FIZESSEN ELŐ A KANADAI MAGYAR UJSÁGRA

Órák, ékszer, harmonikák,
Solingeni kések és borotvák,
gramofonok, tájtépipák és paprika
Magyar Columbia lemezeknek
nyugatkanadai vezérképviselője és főlerakata
lemezek darabja 60 cent
10 darab rendelésnél a szállítást mi fizetjük
KERJEN ARJEGYZEKET
Pénzküldésnél a távirati díj \$1.00
Old Country Diana Sósorszesz
Hajójegyek a világ legmodernebb, leggyorsabb hajóin
Ha családját ki akarja hozni hajójegyet részletfizetésre adunk.
New Yorkból Fabre Line hajóin hajó és vasúti jegy Ausztria,
Magyarország, Románia és Jugoszláviába \$92.00-tól felfelé
Az amerikai vizumot mi szerezük le

"ADRIA"
KERESKEDELMÉ, UTAZÁSI ÉS TELEPÍTÉSI TÁRSASÁG
645 Main Street 1. emelet, WINNIEPEG, Man.

A "New Canadian" a magyarokért

Több alkalommal megemlékeztünk arról, hogy a Kurdyk igazgató vezetése alatt álló winniepi National Press vállalat kiadásában megjelenő "New Canadian" havi folyóirat milyen őszinte magyarbarátság gal kísér a bennünket érdeklő eseményeket. Annál fontosabb a Biberovich főszerkesztő irányításával kiadott "magazin" tervszerű magyar állásfoglalása, miután a National Press nemmet, ukrán, horvát és lengyel nyelvű hetilapokat ad ki a "New Canadian" hasábjain megjelent cikkek hacsak kivonatban is, de a National Press mindeneség kiadványában is napvilágot látnak.

A National Press magyarbarátsága tehát azt jelenti, hogy a "New Canadian" révén tízezer angol, a "Nordwesten" című hetilap révén 22.000 német, a "Canadian Farmer" és a "Canadian Ukrainian" című lapokon keresztül 27.000 ukrán, a "Czas" című lap révén 9.000 lengyel és a "Kanadski Glas" című újság révén mintegy ötezer horvát nemzetiségű kanadai olvasókat ér el. A "New Canadian" a magyarokért megemlékezik a "New Canadian" legújabb számában. A negyedik oldalon ott díszelg a budai királyi palota háromszámos fényképe, azzal a megjegyzéssel, hogy ahol most ez a festői épület emelkedik, századokon keresztül harcolt a magyar a nyugati kultúráért. A társadalmi eseményekkel foglalkozó oldalon pedig a Magyar Nőszövetség tagjai láthatók nemzeti viselésben, ezzel is hozzájárulva a "New Canadian" magyar a kanadai cseheknek arra a szék barát jellegéhez.

LUKÁCS LAJOS
TELEPÍTÉSI IRODÁJA
10817-97th St. Phone 21 258
EDMONTON, ALBERTA.
Pénzküldést legutóbbabb díjazás mellett gyorsan eszközöl. Kérjen árjegyzéket. Alberta legjobb felvételei farmján nálam kaphatók. Hajójegyek részletfizetésre is. Beutazási engedélyt beszeres családja részére. A Kanadai Magyar képviselője; előfizetéseket és hirdetések felvételét, címváltozást eszközöl.

COLUMBIA
MAGYAR GRAMOFON LEMEZEK éppúgy, mind eddig szentül is a rendezés darabonként 60 centes árban kaphatók. 10 darabon felüli rendeléseket portómentesen eszközölünk.
PANNONIA
621 Main St. WINNIEPEG, Man.

KANADAI SZOLGÁLAT
HAMBURG ÉS HALIFAX KÖZÖTT
Rendezés hajójegyek a Hamburg Amerika Vonal népszerű hajóin: ST. LOUIS, MILWAUKEE, CLEVELAND
HAJÓJEGYEK BEVÁNDORLÓKNAK
Válassz magadnak részére a jegyet előre, mert így a beutazási költségekkel ellátott készpénzes hajójegyeket a legkedvezőbb áron kaphatod. Társaságunk itteni és európai képviselői minden tekintetben az utazók segítségére lesznek.
GYORS HAJÓJEGY
NEW YORK ÉS HAMBURG KÖZÖTT
Rendezés heti gyorshajójegyet duplacsavaros ajáljal fűtött jegyeket készítenek kényelmesen ellátott készpénzes hajójegyeket: ALBERT BALLIN, DEUTSCHLAND, HAMBURG és NEW YORK
Pénzküldés rendezésünk GYORS, OLCÓ és BIZTOS. Forduljon felvilágosításért a helyi ügynökséghez vagy
HAMBURG-AMERICAN LINE
276 MAIN STREET, WINNIEPEG, MAN.

KANADAI SZOLGÁLAT
HAMBURG ÉS HALIFAX KÖZÖTT
Rendezés hajójegyek a Hamburg Amerika Vonal népszerű hajóin: ST. LOUIS, MILWAUKEE, CLEVELAND
HAJÓJEGYEK BEVÁNDORLÓKNAK
Válassz magadnak részére a jegyet előre, mert így a beutazási költségekkel ellátott készpénzes hajójegyeket a legkedvezőbb áron kaphatod. Társaságunk itteni és európai képviselői minden tekintetben az utazók segítségére lesznek.
GYORS HAJÓJEGY
NEW YORK ÉS HAMBURG KÖZÖTT
Rendezés heti gyorshajójegyet duplacsavaros ajáljal fűtött jegyeket készítenek kényelmesen ellátott készpénzes hajójegyeket: ALBERT BALLIN, DEUTSCHLAND, HAMBURG és NEW YORK
Pénzküldés rendezésünk GYORS, OLCÓ és BIZTOS. Forduljon felvilágosításért a helyi ügynökséghez vagy
HAMBURG-AMERICAN LINE
276 MAIN STREET, WINNIEPEG, MAN.

A SZENVEDŐNÖK
"Legtöbbje azok közül kerül ki, akik nem merik, szégyenlik elmondani bajukat ott, ahol segítséget nyerhetnek. A titkolódásnak, szégyenkezésnek szenvedés a következménye. Miért szenved? mikor a betegségek leküzdésére van egy kitalált gyógyszer. Irjon még ma egy doboz Dr. Bolgárféle Fluorin szerért és egy doboz Vöröskereszt golyóért. A két szer együttes használata tengerenyi szenvedéstől mentheti meg. Sok ezer szenvedő ró hálát és elismerést a két szer híressé tette. Használatuk egyszerű, munkájában nem akadályozók. Egy doboz Fluorin ára \$1.25. Egy doboz golyó \$2.00. Küldjön be \$3.25 és a két szer pontos utasításokkal és felvilágosítással bérmentesen küldi meg címére az egyedül készítő: Vöröskereszt Patika, 3961 Buckeye Road, Cleveland, O.
(HírJeltes)

MACDONALD'S
Fine Cut
Aki maga sodorja cigarettáját
— az jobb dohányt nem talál
Minden csomag dohánnyal
ZIG-ZAG
Cigaretta Papir ingyen
GYŰJTSE A KÉPES KÁRTYÁKAT!

Kanadai magyar történelem a "Northwest Review" albumában

Farkas Imre szakíró, a Canadian Publishers nyomda-mestere szerkesztésében valóban hatalmas albumot kapunk...

Rézbőrűek találták meg a Quebec-i repülő csontvázat

1929 október havában indult utnak észak felé két bátor keltakandai repülő a Montreal melletti St. Hubert repülőtérrel...

VILLAMOSSZÉK UTÁN MÉREG?

CIAKALIVAL VÉGEZTEK KI AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN EGY HALÁLRÁITÉLTET—HOGYAN TESZI EL A TÖRVÉNY LAB ALÓL A TÁRSADALOM RÉMEIT?

Az élet nem tréfa!

Sok bajnak, kellemetlenségnek és nyomorúságnak veheti elejét, ha okos ember módjára egészségével törődik. Nők használják az Ezüst-Kapsulát...

halálraitét mosolygva — tisztelettel kérek egy gázmaszkot. A fogházigazgató ugyancsak mosolyogva azt mondotta, hogy végtelenül sajnálja, de ezt az egyetlen egy kívánságát nem teljesítheti.

Mielőtt a börtönőrök eltávolították volna, egy szivhallgatót elhelyeztek a halálraitét mellére. A szivhallgató csöve oly hosszú volt, hogy kiért a szobából, keresztülment a falon s az ott álló orvos a füléhez tarthatta.

— A szív működésének rendes, — jelentette az orvos — 108. — Most kezdődik a ciánkallgáz fejlődése — jelezte Sellim professzor.

Mi lesz Bennett nyilatkozatában?

Egész Nyugatkanadában pártatlan érdeklődés nyilvánul meg Bennett érdeklődés nyilatkozatáról. Bár a Bennett-féle nyilatkozat mindenképen stabilizáló hatással lesz a tőzsdére...

BAJ VAN A SZAKÁLLVISELETTEL SZOVJETOROSZORSZÁGBAN

Az egyik angol lap rigai keltezésű táviratokat közöl: a bajor és szakáll, amelyet Nagy Péternek sikerült kiirtani, amikor borotválkozásra kényszerítették...

HAJÓJEGYEK az Óhazába és onnan ide az ózases vonalakra. PÉNZKÜLDÉS 1 nap alatt WINNIPEGRŐL az Óhazába BEUTAZÁSI ENGEDÉLYEK FÖLDELADÁS KÖZJEGYZŐI OKIRATOK

Teljes sikerrel jártak a termékenyítő kísérletek. MEGTALÁLTÁK A ROZSDA ÉS A FAGYKAR LEGBIZTOSABB ELLENSZERÉT — TIZ NAPPA ELOBB ERNEK BE A CABONANEMUEK AZ UJ ELJARAS ALKALMAZASAKOR

MODERNIZÁLÓDIK A VATIKÁN. Karácsonyra kellemes meglepetésben részesítette Thomas Alva Edison világhírű amerikai feltaláló XI. Pius pápát, amikor egy legújabb rendszerű írőberendezéssel ajándékozta meg...

KI MIT TUD, KI MIT LAT, KI MIT HALL: KÖZÖLJE A KANADAI MAGYAR UJSÁGGAL. Annál jobb. Nem szeretek aludni uccal szobában...

A Kanadai Magyar Ujság angol leckéi. Szó macs di bedör. Aj dont lájk to sleep in a front room...

„HAZÁDNK RENDÜLETLENÜL LÉGY HIVE, OH MAGYARI!”

MAGYARORSZÁGI HIREK

„CSONKA-MAGYARORSZÁG NEM ORSZÁG, EGÉSZ MAGYARORSZÁG MENNYORSZÁG”

A KANADAI MAGYAR UJSÁG BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK Címe: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

Áramfejlesztőtelep a 4500 éves temető helyén

VILLAMOS ENERGIÁT FEJLESZTENEK A TISZABÓL — ÖNTÖZÉSSSEL BÖTERMŐVE VARÁZSOLJÁK A HORTOBÁGY HOMOKSÍVATAGJÁT — MEGVALÓSUL A TISZAVAROS CSATORNA ÁLMA

Ismét egy nagyvonalú terv merült fel. A Duna Tisza és a Maros vízének tárolásával 20 év alatt 2 és félmillió holdat tudnának öntözhetővé tenni az Alföldön. Albertának bizonyos részében már vannak ugyanevezett "irrigált földek". Egészen tökéletes technikai berendezésekkel szeretnék ezt az eszmét Magyarországon is megvalósítani.

Debrecenben foglalkoznak ennek a tervnek elkészítésével. Máris reménykednek a gazdák. Tudják azt, hogy ezzel szorosan összefügg a Hortobágy sorsa. Az Alföld bizony a kiszáradás veszélyének van kitéve, viszont a Tisza és Maros vízének tárolásával elegendő víz állana rendelkezésre. Az már megtörtént, hogy a felesleges vizet lecsapolták, a reformok következtében azonban most másik vezetékekkel ellátjuk, ez pedig az, hogy az Alföld lassan teljesen kiszárad, természetesen szivataggyá válik. A Duna-Tisza-Maros vizét szeretnék az öntözésre felhasználni, de ezzel kapcsolatban egy másik nagy problémát is megoldandó. Magyarországon eddig a természetes nagyon rendszertelen volt és különösen a kivételnél mutatkozik meg ez a hiba, mert egyöntetű árvonal nem tudunk a külföldi piacokon megjelenni, ott pedig mindenütt egyforma minőségű árut keresnek.

A terv még csak nagy vonásában van meg, de ennek ellenére foglalkozunk ezzel a kérdéssel, mert az Alföld sorsa egy uttal Magyarországon sorsa is. Ugy gondolják, hogy több száz kilométeren keresztül húzódnának a fő- és mellécsatornák, amelyeknek egy része nyílt lenne, de igen sokat alacsonyozással készítenének el. A munkanélküliség megoldása szempontjából is igen nagy jelentőségű volna ez a reform, mert sokszáz ezer munkás jutna munkakapcsolatba a csatorna-rendszer kiépítésénél.

Ma már nem érdemes fél munkát végezni és éppen ezért ezt

Ezer cigányt vetettek vérvizsgálat alá

Debrecenből írják: A debreceni Tisza István tudományegyetem közegészségügyi intézetében orvostudományi szempontból nagy jelentőséggel bíró vérvizsgálati akciók fejezték be. A járványos betegségek és fertőzések lehető legkisebb mértékre való csökkentése céljából ugyanis hasznos szolgálatot lehet tenni egy áttekinthető statisztika összeállításával. Erre a célra legalkalmasabbnak látszott a még mostanában is külön társadalmi közösséget élő falusi cigányok egy nagyobb csoportjának megvizsgálása. A tömegvizsgálat céljára a beregtyóújfalui egészségügyi mintajárást szemelték ki és vért vettek a megsonkított Bihar-megyében élő több mint ezer cigánytól.

Az egészen újszerű tudományos kísérletezés keretében a legvalószínűbb kapcsolatban tudni kell, hogy a népjóléti minisztérium az egész ország területén több egészségügyi mintajárást létesített, amelyek egy-egy részében megvizsgálják, hogy az időközönként felmerülő tudományos kutatások céljaira a hatóságok a szükséges segédanyagokat a helyi körülmények között milyen módon lehet beszerezni. Ilyen mintajárást például a beregtyóújfalui, a mezőkovesdi és Budapest mellett a gödöllői járást, amelyekben a közegészségügyi vizsgálatokat, vérvizsgálatokat, diftéria, tifusz és egyéb járványos esetekben szükségeseknek mutatkozó ellenőrzéseket az arra megszervezett és betanított tisztiorvosok és egészségügyi védőnők látják el. A debreceni közegészségügyi intézet még ez év nyarán megkezdte a beregtyóújfalui egészségügyi mintajárást az összes ott élő cigányok vérvizsgálatát.

A vérmintákat laboratóriumi vizsgálat alapján osztályozták a megfelelő tényeket tártak fel. Kiderült, hogy a cigányoknak igen nagy százaléka szenved súlyos vérben. Kint az is, hogy a diftéria, tifusz, paratifusz és kiütéses tifusz a cigányok között rendkívül mértékben elterjedt betegség.

Még a háború előtt történt Hódmezővásárhelyen, hogy meghalt egy kiscsiga. Maradt egy kis háza, maradt egy kis földje és maradt három gyermeke. Mivel a gyermekeknek már édesanyjuk sem élt, az árva ügyét az árvászek vette gondjába. A házat és a kis földet eladta, a pénzt pedig elhelyezte, mint mondani szokás "gyümölcsözön". Azután telt-múlt az idő s jött a világháború, mely mindent elszórt. A gyerekek pedig felnőttek, a leányok eladók lettek s most az egyik férjhez is ment.

Egész joggal gondolta azt az asszony, hogy boldogult édesapjának hagyatékából, mely valamikor az ő részében is felül volt az ezer aranykoronán, majd mikor az esküvője megtörténik, urával kezdenek valamit. A napokban tehát jelentkezett az apai hagyaték. Mikor aztán

Hogyan lett a ház árából nyolc fillér?

Még a háború előtt történt Hódmezővásárhelyen, hogy meghalt egy kiscsiga. Maradt egy kis háza, maradt egy kis földje és maradt három gyermeke. Mivel a gyermekeknek már édesanyjuk sem élt, az árva ügyét az árvászek vette gondjába. A házat és a kis földet eladta, a pénzt pedig elhelyezte, mint mondani szokás "gyümölcsözön". Azután telt-múlt az idő s jött a világháború, mely mindent elszórt. A gyerekek pedig felnőttek, a leányok eladók lettek s most az egyik férjhez is ment.

Egész joggal gondolta azt az asszony, hogy boldogult édesapjának hagyatékából, mely valamikor az ő részében is felül volt az ezer aranykoronán, majd mikor az esküvője megtörténik, urával kezdenek valamit. A napokban tehát jelentkezett az apai hagyaték. Mikor aztán

Szerb banditák szörnyű rablógyilkossága

Már régóta érzékenyen tapasztalják a jugoszláv határmenti falvak lakosai, hogy szerb betörőbandák járnak át a határon és sorozatos betöréseket és egyéb bűncselekményeket követnek el magyar területen. A csendőrség már elfogott néhány ilyen gonosztevőt, de a betörések minduntalan megismétlődtek.

A rabló csőcselék vezetői katonák. Nemcsak rabolnak, gyújtogatnak, hanem gyilkolnak is. Nemrégiben is szörnyű rablógyilkosság történt Szentgyörgyvölgy közepében. Tóth Ignác felesége, a 28 éves fiatalasszony aki az urával együtt a meleg konyhában aludt, éjtél után arra lett figyelmes, hogy az utcára néző lakoszában idegen ember jár. Az asszony nem keltette fel az urat, hanem ő maga benyitott a szobába, ahol gyertyafény mellett egy szerb katonát pillantott meg, aki Tóthnének tört magyarsággal odakiáltotta: meg ne mozdulj, mert a halál fia vagy!

A megrémült asszony sikoltozni kezdett, mire a katonai fegyverrel közvetlen közelről főbelőtte a szerencsétlen teremtet. A lövés zajára felriadt a ház, de a gyilkosnak már csak mából Tóth is, aki a szobába rohult helyét találta. Az ablakon át kiugrott a házból és elmenekült. Tóthné eszméletlenül állt a földön, nagy vértócsában feküdt a földön. Tóth Ignác fellármázta a falu lakosságát, elhívták Venczel dr. csesztregi körorvost is, továbbá jelentették az esetet a csesztregi csendőrségnek is. A csendőrség megállapította, hogy a gyilkosnak társai is voltak, akik a ház előtt őrt álltak. A gyilkos a lakoszában feltörte a szekrényeket és pénzt, valamint egyéb értéktárgyakat vitt magához, majd épen távozni akart már, amikor Tóthné megkapta a gonosztevőt.

EMBERTELEN MAGYARKINZÁSOK ERDÉLYBEN

Sipos István vásárhelyi székely Kolozsvárra ment rokonlátogatába. Meg is érkezett, azonban — a rumán kultúra dicsőségére — még aznap este elhurcolták a szigurancára, ahol olyan kínzásokban volt része, amelyhez hasonlót még a legvadabb fantázia sem tud kitermelni.

Ennek bizonyosságát szórószóra leközöljük Sipos István vallomását: — Az ősz elején átmentem Kolozsvárra, testvéremet meglátogatni. Eppen akkor szovjet kémeket kerestek a "hódítók". Mindenki gyanus volt. Különösen azok, akik külföldről jöttek Százakat és százakat állítottak elő. Erkezésem napján már este zörgettek nővéremék ablakán. Engem kerestek az oláh detektívek. Bevittek a szigurancára. Ismeretlen emberek végtelen sorát állították velem szembe. Becsületes magyar arcom. Szörös oláh pofák. Sunyi cigányok. Félvad martalócok, százfélé változatban. "Ismered-e?" kérdezték mindegyiknél. "Nem!"

Igy ment félórát. Akkor vagy hátunkat bekergették egy szobába. Az ajtót bezárták. "Beismeretek-e, hogy szovjetkémek vagytok?" — kezdték a vallatást. — En sem, a többiek sem ismertünk be ilyesmit. A második kérdést pofon, a harmadikat gumibot, a negyediket és a többi — nem tudom hányat — gumibot ütése előzte meg. Nem vallott egyikik sem. Ekko hosszú csipővasakat szedtek elő. Körömhúzókat. Azzal fészegették sokáig, nagyon sokáig mind a tíz ujjunkon a körömöt. Irtózatos volt. Reggeledett. Beleíradtak a kínzába. Farkasguszba kötöttek bennünket. Otthagytak, egészen délig. Délben újult erővel kezdődött a kínzás. Egyikőnknek, ezt névleg is ismerem, Sikován György szedi finnak a fogait tördelték ki. De csak a koronákat, a gyökereket benthagyták.

Aztán kezdődött a tánc. Lefektettek bennünket háttal a padlóra s elkezdtek a hastáncot. Mellünkre, hasunkra ugrottak s ugyanírtoltak sokáig, míg csak el nem ájultunk, akkor azután felcsoaltak bennünket. Hatunk közül négyen sérvt kaptak... — Enni nem adtak. Estig pofon, körömhúzó, gumibot változott egymást. Hármán nem bírták. Vallottak. Elvették őket... Bennünket, akik tagadtunk 11 hét után szabadon engedtek. "Elmehtettek, de minden második nap jelentkeznetek kell a szigurancán". — Gyanus volt a hirtelen jött engedékenység. Nem mentem sehová, csak nővéremékhez. Másnap este beszégettek a szobában. Egyszer csak benyit a kis cselédleány. "Zörgetek! A szigurancáról jöttek." — Sógórom kiment kaput nyitni. Megcsókoztam nővére-

GYILKOLT AZ ALKOHOL NEWYORKBAN

Csupán karácsony napján tízen haltak meg szeszmegezés következtében, amint azt a new yorki lapok írják. Ezenkívül 8 halálosan mérgezett egyént szállítottak kórházba, köztük egy 55 esztendősszonyt és egy 16 éves fiút. Nem egy áldozat az uccán esett össze és úgy vitték el a mentők, de mire kórházba értek velük, már kiszervek. A hatóságok adatai szerint az idén rengeteg mennyiségű mérgezett szeszrel árasztották el az amerikai nagyvárosokat a bootlegerek, hogy a szomszédok kapuján ki az uccára. Napokig bujdosom, mint egy üldözött vad. Végül nagy kerülővel sikerült átjutnom a magyar határon...

NINCSEN TÖBBÉ EGYETLEN EGY MEGELEGEDETLEN MAGYAR HONFITÁRS SEM KANADÁBAN, SEM AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN, MIŐTA

Kaufman Állami Magyar Bank

OLY LELKIISMERETESEN, GARANTÁLTAN, ELŐNYÖSEN PONTOSAN, OLCSÓN

vállalja a kivándorolt magyar honfitársak óhazai pénzügyi ügyeit. ARÁINK DESZELNEK ÖNMAGUKERT

\$ 15-ig postán 50c	távírtalig \$1.25	\$ 50-ig postán \$1.00	távírtalig \$1.75
\$ 25-ig " 70c	" " \$1.45	\$ 70-ig " " \$1.20	" " \$1.95
\$ 40-ig " 90c	" " \$1.65	\$ 100-ig " " \$1.50	" " \$2.25

100 dolláron felül másfél százalék vagyis azaz dolláronként \$1.50

Az árak amerikai dollárokkal értendők.

Elvállalunk takarékbetétet kamatoztatásra és pedig felmondás nélküli betétekre 3%, négy hónapi felmondásra 4%, garantált jelszólag lefelek után 6% kamatot fizetünk.

KAUFMAN STATE BANK

124 N. La Salle St. CHICAGO, ILL.

Vagyon kb. egymillió háromszáz ezer dollár. A legnagyobb chicagói magyar bank. A kanadai és amerikai magyarok által — közmegegyezés mellet kipróbálva. — EZ A LEGJOBB AJANLÓ LEVEL

MOLNAR GYULA

MAGYAR ÉTTERME, SZALLODAJA ÉS BILLIARD TERME

700 Main St. WINNIPEG, MAN.

MAGYAR

BILLIARD-HALL

MONTREALBAN

1603 St. Lawrence Blvd.

SZIVES PARTFOGÁST KER

VARGA JÁNOS

Az egyetlen magyar gyógyszerészegész keletkanadában

ahol magyarul beszélnek s óhazában képzett gyógyszerész ad tanácsot ad tanácsot és csinálja meg az orvosságot

I. ROTHBART

gyógyszerész és vegyész

594 Dundas St. West. TORONTO, ONT.

DIJTALANUL ADUNK TANÁCSOT, HA FELKERES VAGY IR! POSTAI RENDELÉSEKET PONTOSAN KIKÜLDÜNK!

OLCSÓ ÁRU UTAZÁS AZ ÓHAZÁBA

Ha Óhazába óhajt utazni bíjjon vagy írjon az alanti hájzási irodába, leggyorsabb járattal hajónk indulnak minden héten. — visszavándorítási engedélyt megszerzünk ingyen mindazoknak, akik velünk utaznak. Pénzügyi és világ minden részébe kábel útján. — Ha családját óhajtja kihazatni az engedélyt a legkorábbi időn belül megszerzünk, írjon azonnal az alanti címre:

Stephen Vojnits

HAJÓJEGY ÉS PÉNZKÜLDÉSI IRODA

1473 St. Dominique St. MONTREAL, Que.

UTAZUNK CUNARDDAL

Ön talán azért halasztotta el ebben az évben hazatérését, mert attól félt, hogy nem jöhet vissza Kanadába.

Ön bítran hazamehet látogatába és bármikor visszajöhet tizenkét hónapon belül az elindulásától számítva. Ha már karácsonykor nem mehetett haza, miért nem megy Újévkor és hozza magával feleségét és gyermekeit a tavaszkor!

Ha nem mehet haza most télen az Óhazába, vásároljon családjánka Cunard jegyet és bíjjon felesége és gyermekei Cunarddal Kanadába. Bár sokkal kellemesebb volna nekik Önnel együtt érkezniük ide!

A híres CUNARD LIN. a legkiválóbb szolgálatot adja. Kényelmes ellátás, kitűnő étkezés mérsékelt áron. A CUNARDNAK minden. Európai országban vannak irodái. Pénzügyi ügyeiket elvégző és olcsó bármely országba.

Forduljon bármely Cunard irodához az Ön saját anyanyelvén információért passport vagy uti ügyekben stb. Információink díjtalan.

270 Main Street, Winnipeg

UTAZUNK CUNARD LINE

TÁRSASÁGGAL HALIFAX BOSTON VAGY NEWYORKBOL

Kanadai Magyar Ujság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont. Canada.
 Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 23747.
 Szerkesztő: BACSKAI P. BELA Editor
 Nagyböb hirdetések árárt kívánatra azonnal küldi a kiadóhivatalt.
 Rates on advertisement contracts furnished on request.
 ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Kanadában 1 évre \$3.00, Félévre \$1.50 KÜLFÖLD \$4.00
 Subscription in Canada 1 year \$3.00 half year \$1.50
 To foreign countries 1 year \$4.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Hármaszori kiadás \$1.25. Kijelölés be Monny Jordenen vagy bármilyen a kiadóhivataltól.

HASZNALT cipőjavító gépek jutányosan eladó. MIDGALSKY & SONS, 914 Wyandotte St. E. Windsor, Ont. 50-2-1

TISZTELETTEL ÉRTESEM honfitársaimat, hogy a Szarka József építész által tervezett Rácz István által tervezett. Január 1-től pontos kiszámításra, 30 ételes állomás rendelkezésre jutányos áron. Ugy a vidéki, mint a helyi honfitársaim szives pártfogását kérem. BOROS JÓZSEF 406-4th Ave. South LETHBRIDGE Alta. 1-3

HAZAUTAZÁS miatt eladó Oshawa egyedüli magyar hentes és fűszerüzlete. Bistós megkérhető. Esztendőig tart. Bővebbet JOSEPH TIMAR 183 Olive St. OSHAWA, Ont. 1-3

JÓ FARM ELET B.C.-ben. Vásároljon itt földet, amíg olcsó. Egy 10 akeros farm, jó föld, fűt mellett, 2 szobás ház, gyümölcsfák, városi vízvezeték, csak 1200 dollár, 300 dollár lefizetéssel. Vancouver-től 3 1/2 mérföldre. Egy 8 akeros farm 4 szobás ház, csirkeöl, villany és vízvezeték, Vancouver-től 2 mérföldre csak 2500 dollár, 350 dollár lefizetéssel. Megte-rem minden egy mint az előzőekben. Az időjárás nagyon kellemes. Irjon magyarul vagy keresen fel személyesen: A. NYISZTOR 455 West Pender St. VANCOUVER, B.C. 1-3

KONZULI KERESTETÉS

Felkérem az astat felsoroltakat, hogy saját érdekében mielőbb közöljék jelenlegi címüket az alulírott m kir. konzulátussal:
 Szalai István Nagykamarás Arad vármegye. Bonyik István: Tiszaluc. Szalai Jánosné, szül. Benics Anna. Pokolics Lajos: Rudabánya. Hajdu József: Szendrő. Dombai Mihály: Erseküvadkert. Pichner János: Veszprém. Weigand Henrik: Tolna. Szabó Kálmán: Bácska. 51-1
 MAGYAR KIRALYI KONZULATUS
 Royal Hungarian Consulate
 625 Royal Bank of Canada Building
 WINNIPEG Man

Kiadóhivatal üzenetei

A jövőben a beküldött előfizetéseket egy centes leveleslapon fogjuk nyugtázni melyre csak a címet írhatjuk. A lejárati dátumát mindenkor a címszalagon jelöljük.
 Kérjük olvasóinkat kísérjük figyelemmel a címszalagra, mert ez mutatja hogy lapjuk jól van címezve vagy nem továbbá, hogy a lap mikor jár le.
 Több honfitársunktól kaptunk panaszos levelet, hogy lapját nem kapja kézhöz pontosan. A panaszok kiküldésükre de végeredményben mindig kimutatható hogy a dolog nem a mi hibánkon alapszik. Abban a reményben, hogy olvasóinknak segítségére lehetünk a következők kívánjuk figyelemüket felhívni:
 Ha lapját nem kapja rendes időben kézhöz, először a helyi postahivatalban érdeklődjék. Tudja meg hogy tényleg érkezett újságja vagy nem, talán más vitte el.
 Ha új helyre érkezik, igyekezzék megismerkedni a postán és mondja meg hogy újságját is vár.
 Mindenki járasson pontos címre postáját. Nagy városban uca és házszám nagyon fontos. vidéki postaközpont "BOX" szám vagy munkaadója neve szintén megkönnyíti a kézbesítést. Egyes vidékeken a városot megnevezés után is kihordják a postát. Az ilyen címek "R.R." betűkkel és az ut számával vannak jelölve az uton felállított szekrényen pedig a földírtokos neve van. Itt különösen fontos a gazda neve, mert ha ez hiányzik a kihordó sokszor nem tudhatja kinek hagyja és így tévesen kézbesíti az újságot.
 A kiadóhivatal minden előfizető lapját pontosan kiküldi. Ha tehát a helyi postahivatal válasza nem elégedtető, azonnal jelentse panaszát a Kanadai Magyar Ujság kiadóhivatalának. Ne várjon betétkig vagy hónapokig. Levelében jelezze régi és új címet. Sziveskedjék tisztán és olvasó határon túl a saját érdekében.

Megyei Látogassuk meg a winniepi magyarok egyik régi tagjának
Krausz Jenőnek
 "Piccadilly" Bodegáját (211 Graham St.), ahol magyar cukrásztermékek, fagyalt, gyümölcsök, valamint dohány szivar, cigaretta, ugyesintén paprika kapható.

Tengeraltjáróval szállítják a búzát Churchillből?

(FOLYTATÁS AZ I. OLDALRÓL.)
 Bár a birodalmi kormány a lapzártakor érkezett jelentések szerint a jelen pillanatban nem tartja kivethetőnek Wilkins tervét, annak életrevalósága mellett kardoskodik az a tény is, hogy Wilhelmur Stefansson neves sarkkutató már 1919-ben ugyanezt tanácsolta az ottawai felsőház egyik bizottsági ülésén. Ha tehát Wilkinsnek sikerül 2,1000 mérföldet sikeresen megtennie a jég alatt, úgy minden remény megvan arra, hogy megfelelő módosításokkal sikerül ezen az alapon biztosítani a Hudson Bay egész éven át való használatosságát, különlegesen buzaszállító tengeraltjárók bevezetésével.
 A kanadai szakértők szerint a terv kivételének legnagyobb akadály, hogy Churchill kikötője és általában véve a partvidék nem elég mély a tengeraltjárók közlekedésére. Azonban ha a kikötőben állandóan be is török a jég, már azaz is rengeteg takaríthatnak meg, ha nem kell százmérföldekre állandóan működésképpen tartani a jég-törőket. Emellett pedig a Hudson-szoros beláthatatlan jégpánccsja alatt is közlekedhetnének a buzaszállító tengeraltjárók. Természetesen három napnál tovább viz, illetve jég alatt tartózkodásra számítva, az új rendszer vizalatti gabonaszállítóhá- jóját is felszerelnék azzal a különleges jégfúrószerszeggel, amelynek segítségével Wilkins terve szerint időnként a jég alatti főlé kitölt légső segítségével felfrissíthetik a tengeraltjáró levegőszellőztetését s akár hónapokig is a jég alatt maradhatnak.

VILLAMOSVASUT GENFTÖL BUDAPESTIG

Miután az osztrák vasutak villamosítási ügyét újra napirendre tűzték, a kérdés Magyarországot is közelről érinti, mert a vonalak egy része magyar vonalhoz kapcsolódik. Most majd sor kerül a bécs-szalburgi vonal 1920-ban elhatározott villamosítására is. Ilyen módon egész Középeurópán, nyugattól keletig villamosított vasútvonal halad majd végig.
 Tekintetbe véve, hogy a Budapest — Hegyeshalom vonalon szintén áttérnek rövidesen a villamosításra, az 1400 kilométeres genf—budapesti vonalon kizárólag villamosvasutak fog- nak közlekedni.

50 CENT a Kanadai Magyar Ujság 1931 évi Képes Naptára. Megrendelte már?

MINDEN KANADAI MAGYAR TUDJA, HOGY A KANADAI HIREKET LEGELŐSZÖR A KANADAI MAGYAR UJSÁG KÖZÖLI AZ ÖSSZES MAGYAR LAPOK KÖZÜL — BEKÜLDTE MAR ELŐFIZETÉSÉT?

EGYEDÜLI MAGYAR IRODA Saskatoonban
 WINDISCH JOZSEF
 hajójegy, pénzküldési és telepi. tési irodája Saskatoon, Sask. P.O. BOX: 1630
 CSALADJANAK beutazási engedélyt megszerzem, hajójegyet itt megveheti.—PÉNZKÜLDÉS nagyon jutányos áron bárhova. FELSZERELT ÉS FELSZERELÉS NÉLKÜLI ARMOK eladá- sít eszközök.

Star Meat Market
 315 Logan Ave. WINNIPEG.
TRINÁCZ BÁLINT
 tulajdonos.

Hauser Sebő
MAGYAR BORBÉLY
 216 Alexander Ave.
 WINNIPEG, MAN.

Palace—Színház
Hamilton
 A Palace színházban beszélfilm men hallhatja és láthatja nem csupán a filmvilág legelbrend- dremekműveit, hanem a leg- jobb artiatákat és zeneművésze- ket is. Új elővük: "A legjobb képeket a vászonra!"

BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEK megszerzése
KÖZJEGYZŐI OKIRATOK kiállítás TELEPÍTÉS — PÉNZKÜLDÉS — HAJÓJEGYEK eladása
 Minden ügyével forduljon a legregibb, 35 éve fennálló magyar irodához
KONYHA FERENC, közjegyző
 6 First Ave. YORKTON, Sask

Az egészség első törvénye

"Tartsa lábát melegen" — mondja Dr. Woods Hutchinson neves orvosánára.
 A Great West gyártmányú nemezscipő nagy segítségre lesznek Önnek a fenti egészségügyi szabály pontos betartásánál, mert a legelbrendűbb időben is melegen tartják lábát és ezáltal megvédik a megfázástól, influenza és tüdőgyulladásától, melyek kivétel nélkül mind fel- fázástól származnak.
 A Great West lábbelik a leg- finomabb gyapjúnemezsből készü- nek és 40 fokos hidegben is melegen tartják a lábát.
 Kérje meg a legköze- lebbi kereskedőt, hogy mi- tanszon ebből családja ré- szére.
 Great West Felt Co., Limited, Elmira, Ontario
WEAR Great West Felt COLDPROOF FOOTWEAR

A gyomorfelelvődés szivbajt okozhat...

A gyomor felelvődés nemcsak kellemetlen érzés, hanem egy szép napon könnyen végzetesé válhat a szervezetre, amennyiben szivgyen- gülést okozhat.
 Ha étkezés után úgy érzi, hogy nehéz a feje, nem találja helyét, szur a szíve, meg lehet arról győződve hogy mindaz még nem súlyos szervi baj csupán a gyomor felelvődéséből keletkezik. A gyomorfelelvődés azonban lassan lassan felőrli a szerve- zet ellenállóképességét.
 A legelbrendűbb orvosság az ilyen kellemetlen érzés ellen a Bisurated Mag- nésia (por vagy tabletták alakban) mely egyszeriben semlegesíti a túlsá- gos mértékben felgyülemlett gyomor- savakat és azonnali könnyebbül- lésért idez elő. A Bisurated Magnesia a legelbrendűbb, legelbrendűbb és leg- hatékonyabb orvosság, melyet orvosok és gyógyszerészek egyaránt ajánla- nak. Bármelyik patikában megkap- hatja — próbálja meg még ma.

A LETHBRIDGEI VONOS ZENEKAR
 ezuton ajánlkozok vidéki művel- ségóra. Játsonak magyar és angol darabokat. Prímás: Biki István, cimbalnos: Hrd János, kontrás: Valentin Bálint, nagy- bőgős: A Régi. Cimkük: Magyar Otthon 406-4 Ave. South LETHBRIDGE, Alta.

ALEX'S MEAT MARKET
 Magyar hentes üzlet
 642 Logan Ave Winnipeg, Man. (a Market Street közelében, va- lamint 400 King St és Dufferin Ave. sarkán.)
 Raktáron tart friss sertés, mar- hahúst, ózhazi minőségű kol- házárakat, füstölt szalonát, há- jat, zsírt, tojást, és nem pap- rikát. Nagyobb rendeléseket házhoz, vidékieket Manitoba te- rületére utánvéttel (C.O.D.) száll- ítjuk. Szives pártfogását kér- ZEMNICZKY ELEK tulajdonos

ÖREG, BÖLCS, TUDÓS EMBEREK mondják, hogy a

CSUZ, KÖSZVÉNY, RHEUMA, HÜLÉS, HATFAJÁS, HASOGATAS, OLDALSZURAS, ERÖLTETÉS, DERÉKFÁJÁS,
 akár régi, akár újabb keletű, egy-két alapos bedözsölés után elmulasztja a Dr. Bolgár-féle **VÖRÖS KERESZT**

VILLANYKENŐCS

Ne túrje tehát a köszvény okozta hasogató, éles fájda- makat, hanem rendeljen próbára postafordultával egy nagy té- gely Dr. Bolgár-féle Villanykenőcsöt, dörszölje be vele a fájós testrészeit és az eredmény csodával határos lesz. Egy nagy té- gely ára bérmentve \$1.25. Öt nagy tégely egyszerre rendelve \$5.00. Egyedül csak a feltalálónál kapható:

VÖRÖS KERESZT PATIKA
 8901 BUCKEY ROAD, N. CLEVELAND, OHIO
 116 oldalas egészségügyi utmutató nők és férfiak számára és csodá- kivitellő falinaptár 1931-re minden rendeléssel, ingyen.

HA RAYMOND és környéki, ahol CUKORRÉPA, DOHANY és mindenféle kerti vetemény megterem, akár hideg- venni.
 CSALADJA, vagy ROKONA részére Bevándorlást Engo- délyt akar beszeresni, HAJÓJEGYET akar venni, vagy PÉNZT akar küldeni SZEMÉLYESBEN, VAGY LEVELELEG FORDULJON **NEMEDY GYULA** RAYMOND, Alberta. P. O. BOX: 299. MAGYAR TELEPÍTŐ IRODAHOZ.

BRITISH COLUMBIAI MAGYAROK ELBŐ IGAZ BIKEREI
 MAGYAROK ALTAL TERMELT ÉS GYÁRTOTT
British Columbiai cigaretta és pipadohány
 TETSZETES BADOGDÖBOZBA CSOMAGOLVA MÁR KAPHATÓ. — A DOHANY ÁRBAN ÉS MINGÖSBEN MINDEN VÁRAKOZÁST FE- LÜLMÜL. — VIZONTELARUSITÓK MEG KERESTETNEK.
F. X. VESZELSKY, Vancouver Bower Bldg.
 Előruvaltók névsorát közölni fogjuk!

MIKSZÁTH KALMAN: A JÓ PALÓCOK

Allig mult el azonban egy jó óra, amint az udvaron ját- szogattunk mi gyerekek, s egyszerre kétségbeesett, fájdalmas kiáltásokat hallunk a kamrából, mintha egy bölömbika bódult volna el.
 — Palyus, Palyus! — kiáltám az ajtót megzörgetve. — Mi baja van? Szóljon kend!
 Semmit sem válaszolt.
 Benéztem a kulcslyukon. Metsző szél vágódott a sze- mem közé s kénkö-göz tödult kifelé, odabent pedig dobogott a palló, mintha két ember viaskodnék egymással; egy-egy tempa hörgés, egy-egy elhaló szusszanás vegyült olykor a szivajba.
 Ösztönszerű félelem fogott el. Apámért futottam, elmon- dottam neki, hogy a Palyussal történik valami.
 — Bolond vagy flam, nincs annak semmi baja. Benne- teket ljszagt a vén impostzor.
 S hogy ezt mindjárt be is bizonyítsa, felnyitatta a kam- ráajtót s visszabújt a Palyus szabadságát.
 Az halálsápadtan, erőlenül támolygott ki, mintha ki- lenc esztendőig szagolta volna a börtön penészvirágát.
 — Késő! — hörgé. — Már későn van!
 — Mi van későn, te medve, te?
 — Már aláírtam a kontraktust az ördögnek — lhögé és a fogai vacogtak.
 — Bolondokat beszél kend Palyus, — szóltam én közbe. — Már hogy írta kend alá, mikor írni sem tud?
 — Kezem keresztvonását adtam a véreimmel, — mondá keserűen, — s fölygürve inge-ulját, egy két léket mutatott a halkarján, melyen akkor is ott domborodott egy sötétpiros vér- csöpp. — Innen bugyantotta a vért a sátán.
 — 54 —

MIKSZÁTH KALMAN: A JÓ PALÓCOK

— Aztán mit írtál alá? — kérdé apám nevetve.
 — Eladtam magamat egy némas cszmáért, meg egy pi- ros-selyem viganóért, amit a Galandáné számára hoz az ördög a putnoki vásárról. Csak egyetlen esztendőt engedtem.
 Mélyen emlékebe vésődött a jelenet, melyre vissza nem térünk többé, mert mindenki elfelejtette a háznál, csupán én vigyáztam az öreg Palyust, ki napról-napra komorabb lett, va- sárnaponként pontosan eljárt a templomba s napközben is sok- szor láttam valamely asztag mögé vonulva, levett kalappal imádkozni.
 Szegény Palyus! Hiába volt az imádság, nem lett semmi foganatja! Esztendő fordulóján egy viharos reggel, mikor föl- ébredtünk, ott hímábla a szél a kamraajtón, mert ott akasztot- ta föl magát a felsőpántra; nagy bagariabőr csizmáinak izmos két sarka össze-összeült, mintha a bokázót csinálná a sze- gény Palyus.
 Most aztán egyszerre mindenki visszaemlékezett az ör- döggel kötött kontraktusára, amit oly becsületlenül beváltott. Visszaidézték minden szavát, amit akkor mondott, különösen a Galandánéra való megjegyzését.
 Ez a Galandáné már rég boszorkány hírében állt Bodo- kon: a község tehenét ő rongtotta meg, ha nem tejtettek; ha pe- dig súlyos beteg lett valaki, az is bizonyosan a Galandáné bü- bájós főztét lépte keresztül. Ha a tisztelendő urnak gyomor- górcse támadt és nem tarthatta meg az ünnepi prédikációt, a- vagy a határt a jég elérte, azt is mind a Galandáné okozta.
 Ez a Galandáné mosott a szegény Palyusra. Ez a szó mosott, nem jelent talán a szalonokban semmit, de a köznép- nél az egy viszony. Aki az egészségre mos, az annak árnyéka;
 — 55 —

ALLATARAK

DITTON ANTAL		ALLATARAK	
Winnipegben 229 Austin St alatt való ÓHAZAI mű- készítés műhelyt nyitott és a legfi- nomabb munkákat jutányos áron vál- tálja, teljes garan- ciával.		GÖBÖLY	
		Jó	5.75 — 6.50
		Közepes	4.75 — 5.50
		Silány	4.25 — 4.50
		VAGÓ MARHA	
		Jó	4.00 — 4.50
		Közepes	3.00 — 3.50
		BIKA	
		Jó	3.00 — 3.75
		Silány	2.50 — 3.25
		OKOR	
		Jó	4.25 — 5.25
		Silány	3.00 — 4.25
		BORJU	
		Jó	8.00 — 11.00
		Közepes	3.00 — 7.00
		SERTÉS	
		Válogatott	8.00 — 8.00
		Nehéz	7.00 — 7.50
		Könnyű	8.75 — 10.00
		No. 1 koca	7.00 — 7.00
		No. 2. koca	7.00 — 7.00
		BARANY	
		Jó	7.00 — 7.00
		Silány	5.00 — 5.50
		BIRKA	
		Jó	3.50 — 3.75
		Silány	2.00 — 3.00

Tözsde

Az e heti winniepi helybeni zá- ró árak a következők:
BUZA —
 No 1 \$0.52 1/2 No 2 \$0.49 1/2 No. 3 \$0.45 1/2 No 4 \$0.42 1/2 NFO 5 \$0.38 1/2
ZAB —
 No 2 C W 26 1/2 No 3 C W 23 1/2
ARPA —
 No 2 C W 25 1/2 No 3 C W 23 1/2
LEN —
 No 1 N CW \$0.96 No 2 C W \$0.92 No 3 C W \$0.76.
ROZS —
 No 1 és 2 29 1/2 No 3 CW 27 1/2